ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

COM(91) 350 τελικό
Βρυξέλλες, 23 Οκτωβρίου 1991

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση τρίτου κοινοτικού προγράμματος δράσης υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες - HELIOS II - (1992-1996)

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΡΙΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
- HELIOS II(*) - (1992-1996)

Α- ΥΠΟΜΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΞΗΧΘΗΣΑΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

1. Πολυδιάστατη δράση

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, με 30 εκ. περίπου υπηκόους με σωματικές, αισθητηριακές, νοητικές και ψυχολογικές μειονεξίες (το 10% περίπου του πληθυσμού), έχει θέσει ως στόχο την οικονομική και κοινωνική ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες στη γενικότερη πορεία για την ταχεία ανύψωση του βιοτικού επιπέδου όλων των κατοίκων της.
Το πρώτο στάδιο δραστηριοποίησης των κρατών μελών ανάγεται στην κατάρτιση Κοινωνικού Προγράμματος Δράσης που εκδόθηκε από το Συμβούλιο το 1974(1). Λαμβάνοντας υπόψη τις αυξανόμενες ανάγκες των ατόμων με ειδικές ανάγκες η Επιτροπή θέσπισε το πρώτο κοινοτικό πρόγραμμα δράσης το 1983.

Ενώ στην αρχή η συμβολή της Κοινότητας στις εθνικές προσπάθειες αφορούσε κυρίως τις ανταλλαγές εμπειριών τεχνικής φύσης, έθεσε κατόπιν ως καθήκον της τον καθορισμό σφαιρικής και συνεκτικής πολιτικής με την επεξεργασία διαφόρων κοινοτικών πράξεων υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Έτσι, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με την απασχόληση των ατόμων με ειδικές ανάγκες(2) το 1986 και κοινοτικό πρόγραμμα συνεργασίας σχετικά με τη σχολική ένταξη(3) το 1987.
Το 1988 διανύθηκε νέο στάδιο με την έκδοση από το Συμβούλιο του δεύτερου κοινοτικού προγράμματος δράσης για την περίοδο 1988-1991(4), το οποίο ονομάστηκε HELIOS (Handicapped People in the European community Living Independently in an Open Society). Αντικείμενό του ήταν να επεκτείνει και να εμβαθύνει τις δραστηριότητες του προηγούμενου προγράμματος δίνοντας επιπλέον βάρος στην προώθηση της αυτόνομης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Έτσι, καθορίστηκε ένα πλαίσιο, μια βάση και κατόπιν τα κριτήρια για την ανάπτυξη σε κοινοτικό επίπεδο σφαιρικής και συνεκτικής πολιτικής με τη μορφή πραγματιστικών και συγκεκριμένων προτάσεων σε διάφορους νευραλγικούς τομείς.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών εκδόθηκαν διάφορες διατάξεις σε ποικίλους τομείς που αφορούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

(*) HELIOS: Handicapped people in the European community Living Independently in an Open Society

(1) Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 13 της 12.2.1974, σελ. 1
(2) Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 225 της 12.8.1986, σελ. 43
(3) Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 211 της 8.8.1987, σελ. 1
(4) Επίσημη Εφημερίδα L 104 της 23.4.1988, σελ. 38

Βάσει έκθεσης της Επιτροπής το Συμβούλιο ανακοίνωσε το 1989 τα συμπεράσματά του σχετικά με την απασχόληση των ατόμων με ειδικές ανάγκες[5], με στόχο να εξασφαλίσει την ισότητα ευκαιριών όσον αφορά την πρόσβαση στην επαγγελματική κατάρτιση και την απασχόληση, παροτρύνοντας τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών.

Εξάλλου, ο Κοινοτικός Χάρτης των θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων περιέχει ειδικό κεφάλαιο για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Για την εκτέλεση του Χάρτη η Επιτροπή κατήρτισε πρόγραμμα δράσης στο πλαίσιο του οποίου προτείνει στο Συμβούλιο οδηγία σχετικά με την κινητικότητα και τη μεταφορά των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα[6]. Πράγματι, η κινητικότητα και οι συνθήκες μετακίνησης προς τους τόπους εργασίας συνδέονται άμεσα με την επαγγελματική ένταξη και την ατομική ανέλιξη των ατόμων αυτών.

Το 1990 το Συμβούλιο των Υπουργών ενέκρινε επίσης ψήφισμα σχετικά με την ένταξη των παιδιών και των νέων με κάποια μειονεξία στα κανονικά εκπαιδευτικά συστήματα[7].

2. Άλλα κοινοτικά προγράμματα, ενέργειες και πρωτοβουλίες υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες

Η Κοινότητα προώθησε κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών και άλλα προγράμματα, ενέργειες και πρωτοβουλίες για την ικανοποίηση των ειδικών αναγκών των ατόμων μέ ειδικές ανάγκες.

Συνοπτική παρουσίαση των δρατηριοτήτων αυτών περιέχεται στο παράρτημα α (σελ. 24).

Β. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΗΣ HELIOS I

Οι στόχοι του προγράμματος δράσης HELIOS I ήταν:

- ο καθορισμός των καινοτόμων προσεγγίσεων και μέτρων που πρέπει να προωθηθούν για μεγαλύτερη σύγκλιση και συντονισμό των ενεργειών που διεξάγονται στα κράτη μέλη υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες,
- η προσφορά επιπλέον κοινοτικής υποστήριξης στον τομέα της ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες με την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών,
- η βελτίωση της συμμετοχής των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των οργανώσεών τους σε κοινοτικό επίπεδο.

---

(5) Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 173 της 8.7.1989, σελ. 1
(6) COM (90) 588 τελικό
(7) Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C162 της 03.7.1990, σελ. 2

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Απριλίου 1988 σχετικά με τη θέσπιση του προγράμματος δράσης HELIOS I, η Επιτροπή υπέβαλε στις 6 Δεκεμβρίου 1990 προσωρινή έκθεση για την εφαρμογή και τα αποτελέσματα του προγράμματος HELIOS I. Εκτός τούτου, θα γίνει τελικός απολογισμός στο πλαίσιο τελικής έκθεσης που θα υποβληθεί πριν από την 1η Ιουλίου 1992 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
Ο απολογισμός των δραστηριοτήτων του προγράμματος δράσης HELIOS I περιλαμβάνεται στο παράρτημα β (σελ. 29).

Γ. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ HELIOS II (1992-1996)

1. Προετοιμασία της πρότασης

Η παρούσα πρόταση είναι το αποτέλεσμα:

- της ευρείας συμμετοχής άμεσα ενδιαφερομένων ατόμων, κοινωνικών ομάδων και αρχών. Η Επιτροπή έλαβε πάνω από 100 προτάσεις (περίπου 250 σελίδες) που προέρχονται κυρίως από άτομα με ειδικές ανάγκες ή οργανώσεις που τα εκπροσωπούν, επιστήμονες, εργαζόμενους επαγγελματικά ή εθελοντές στον τομέα της αποκατάστασης καθώς και από ορισμένες τοπικές, περιφερειακές ή εθνικές δραστηριότητες,

- πολυάριθμων διαβουλεύσεων σχετικά με προκαταρκτικά προγράμματα που εξετάστηκαν κατά τις συνεδριάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής, της ομάδας σύνδεσης, της ομάδας διαλόγου με τις ΜΚΟ και της ομάδας σχολικής ένταξης,

- της ανάλυσης των θετικών στοιχείων της αξιολόγησης όσον αφορά τις δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των προηγούμενων προγραμμάτων.

Οι ευρείες αυτές διαβουλεύσεις έδειξαν το σημαντικό ενδιαφέρον των εκπροσώπων των κρατών μελών, των εργαζομένων επαγγελματικά στο χώρο της αποκατάστασης και κυρίως των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των οργανώσεών τους, να συμμετέχουν ενεργά στον καθορισμό των κοινών στόχων για την ανάπτυξη σφαιρικής και συνεκτικής πολιτικής όσον αφορά την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

2. Στόχοι του προγράμματος HELIOS II

Προκειμένου να προωθηθεί σφαιρική, συνεκτική και συντονισμένη πολιτική για την πλήρη ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες, το HELIOS II έχει ως στόχο την επεξεργασία κοινών προσεγγίσεων στους διάφορους τομείς όπως η πρόληψη και η έγκαιρη βοήθεια, η λειτουργική αποκατάσταση, η ένταξη στον τομέα της εκπαίδευσης, η διαρκής κατάρτιση, ο επαγγελματικός προσανατολισμός και η επαγγελματική κατάρτιση, η απασχόληση, οι νέες τεχνολογίες, τα μέσα τεχνικής υποστήριξης και οι βάσεις δεδομένων, η αυτόνομη διαβίωση, η πρόσβαση σε πολιτιστικές, δημιουργικές, αθλητικές, ψυχαγωγικές και τουριστικές δραστηριότητες, οι οικογένειες, οι ηλικιωμένοι και η οικονομική, κοινωνική και νομική προστασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Σε σχέση με το HELIOS I, η παρούσα πρόταση για το HELIOS II επεκτάθηκε κυρίως στους ακόλουθους τομείς: η πρόληψη και η έγκαιρη βοήθεια, η λειτουργική αποκατάσταση, η ένταξη στην προσχολική και πανεπιστημιακή εκπαίδευση, η συνεχής κατάρτιση, η πρόσβαση σε δημιουργικές, αθλητικές και τουριστικές δραστηριότητες.

Στο πλαίσιο του προγράμματος HELIOS II θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις νέες τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων, κυρίως σε εκείνες που αφορούν την προσαρμογή των θέσεων εργασίας, εκείνες που επιτρέπουν την εξάλειψη της απομόνωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες και εκείνες που εμπλουτίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία.

Εξάλλου, το HELIOS II προβλέπει τη διοργάνωση περισσότερων διαγωνισμών και την απονομή περισσότερων βραβείων σε διάφορους τομείς όπως η απασχόληση και η επαγγελματική κατάρτιση, η σχολική ένταξη, η δημιουργικότητα, ο αθλητισμός και ο τουρισμός, σε στενή συνεργασία με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Οι δραστηριότητες που προωθούνται στο πλαίσιο του προγράμματος HELIOS II αναφέρονται επομένως σε τομείς τους οποίους η αλληλεπίδραση, η από κοινού προσέγγιση και ο συντονισμός είναι απαραίτητα στοιχεία για τη μελέτη των συνεπειών του προγράμματος προς όλες τις κατευθύνσεις και την πραγματοποίηση όσο το δυνατόν πληρέστερης και πιο ολοκληρωμένης ένταξης. Πράγματι, η ένταξη νοείται ως σύνολο και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι επιτεύχθηκε εάν τα άτομα με ειδικές ανάγκες δεν μπορούν να επωφεληθούν από όλες τις συνιστώσες της. Το HELIOS II επιδιώκει, από την άποψη αυτή, από κοινού ενέργειες και δυναμική συνεργασία μεταξύ όλων των συμμετεχόντων, οι συνέπειές του δε θα ενισχυθούν με τη συνεισφορά άλλων συναφών κοινοτικών προγραμμάτων (όπως, κυρίως, το TIDE και το HORIZON).

3. Μέτρα

Εκτός από την προώθηση και, ενδεχομένως, τη θέσπιση πολιτικών κατευθύνσεων σε κοινοτικό επίπεδο από την Επιτροπή όσον αφορά τα προβλήματα ένταξης που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες, στο πλαίσιο του HELIOS II συνεχίζονται, ενισχύονται και αναδιαρθρώνονται τρία αλληλένδετα σκέλη:

1) Τεχνική συνεργασία

Πραγματοποίηση θετικών ενεργειών επικεντρωμένων στις ανάγκες των ατόμων μέ ειδικές ανάγκες σε τοπικό επίπεδο, βάσει της τεχνικής συνεργασίας στο πλαίσιο των 4 κοινοτικών δικτύων και από τις ΜΚΟ με ευρεία αντιπροσώπευση σε ευρωπαϊκή διάσταση. Στόχος αυτής της τεχνικής συνεργασίας είναι η πραγματοποίηση ανταλλαγών πληροφοριών καθώς και επιτυχών και καινοτόμων εμπειριών μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων και αρμοδίων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

2) Πληροφόρηση και τεκμηρίωση HANDYNET

Από κοινού δημιουργία ευρέου συστήματος πληροφόρησης και τεκμηρίωσης που θα καλύπτει όλες τις πτυχές της συντονισμένης διαδικασίας αποκατάστασης και ένταξης, υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες και όλων των συμμετεχόντων στη διαδικασία αυτή.

3) Διαβουλεύσεις:

Οργάνωση των διαβουλεύσεων.

Προτείνεται η εμβάθυνση της δράσης που αναλαμβάνεται υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στην πρόληψη, τις γυναίκες με ειδικές ανάγκες και τα άτομα που φροντίζουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τους ηλικιωμένους με ειδικές ανάγκες, την κατάρτιση των συμμετεχόντων και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης γενικά και των ομάδων στόχων ειδικότερα. Πράγματι, για την προώθηση της ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες απαιτείται δράση σε πολλά επίπεδα καθώς και η προσοχή όλου του κοινωνικού σώματος. Η Κοινότητα, η οποία επέδειξε επανειλημμένα σταθερή πολιτική βούληση υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες, επιθυμεί αναμφισβήτητα να συνεχίσει με διαρκή και συγκεκριμένο τρόπο τη δράση που ανέλαβε υπέρ των ατόμων αυτών.

3.1. Τεχνική συνεργασία

Στο πλαίσιο της τεχνικής συνεργασίας αναλήφθηκαν τρεις δραστηριότητες:

- τα δίκτυα **Καινοτόμων Ενεργειών Τοπικής Ένταξης και Ανταλλαγών (A.I.L.E.)**(8), με κεντρικό αντικείμενο τη λειτουργική αποκατάσταση, την ένταξη στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, την επαγγελματική κατάρτιση και την απασχόληση, την κοινωνική ένταξη·

- η συνεργασία σε πολλά επίπεδα με τις ΜΚΟ με ευρεία αντιπροσώπευση σε ευρωπαϊκή διάσταση (EURAS)(8), οι οποίες είναι επιφορτισμένες με την οργάνωση των **Καινοτόμων Θεματικών Ενεργειών Αποκατάστασης (AIR)**(8) σε ετήσια βάση, σε όλους τους τομείς ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες·

- η προώθηση της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης με πρόγραμμα απονομής βραβείων για την υλοποίηση πρότυπων ιδεών όσον αφορά την απασχόληση, την αυτόνομη διαβίωση, τα τεχνικά βοηθήματα και την πρόσβαση στη δημιουργικότητα, τον τουρισμό και την αναψυχή.

(8) Τα αρκτικόλεξα A.I.L.E., A.I.R. (που προφέρονται "ΣΙ", "ΣΡ") και EURAS παραμένουν τα ίδια σε όλες τις κοινοτικές γλώσσες καθώς και στον ενικό και πληθυντικό.

3.1.1. Κοινοτικά δίκτυα καινοτόμων ενεργειών τοπικής ένταξης και Ανταλλαγών (A.I.L.E.).

Πρέπει να τροποποιηθεί η ονομασία των δικτύων, διατηρώντας ωστόσο τον καινοτόμο και τοπικό χαρακτήρα των ειδικών ενεργειών που αναλαμβάνονται, ώστε να μην εγκρίνονται μόνο τα πρότυπα σχέδια και το βάρος να δίνεται στην καινοτομία και τον τελικό στόχο της ένταξης όλων των εγκριθέντων σχεδίων. Τα μέλη των κοινοτικών δικτύων οφείλουν αφενός, να τηρούν ορισμένα κριτήρια συμμετοχής και, αφετέρου, να καταλήγουν σε συγκεκριμένα και θετικά αποτελέσματα όσον αφορά τα ετήσια θέματα. Τα κοινοτικά δίκτυα των AILE καλούνται να εντατικοποιήσουν τη συνεργασία τους με το σύστημα HANDYNET και τις ΜΚΟ με ευρωπαϊκή διάσταση (EURAS).

Τα κοινοτικά δίκτυα υποχρεούνται να προωθούν αλλά και να γνωστοποιούν τις καλύτερες εμπειρίες και πρακτικές λαμβάνοντας υπόψη την εγκαιρότητα, τη σφαιρικότητα, τη συνέχεια και τη διεπιστημονικότητα των ατομικευμένων παρεμβάσεων. Η αξιολόγηση αυτή των αναλαμβανόμενων ενεργειών θα προσφέρει τη δυνατότητα εντατικότερης αξιοποίησης των αποτελεσμάτων του HELIOS II υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των συγγενών τους.

Το πρόγραμμα δραστηριοτήτων των 4 δικτύων περιλαμβάνει εκπαιδευτικές επισκέψεις, κύκλους κατάρτισης, σεμινάρια, διασκέψεις και άλλες δραστηριότητες συνεργασίας με ευρωπαϊκή διάσταση, και το πεδίο εφαρμογής τους καλύπτει:

- Νέο κοινοτικό δίκτυο που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του HELIOS II, που ασχολείται με τις ειδικές πτυχές της λειτουργικής αποκατάστασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Ο ειδικός χαρακτήρας και ο ακριβής καθορισμός των καθηκόντων του δικτύου αυτού θα επιτρέψουν την πρόοδο όλων των ιατρικών μεθόδων που συμβάλλουν στη συνολική ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες κατά τη διάρκεια της συνεχούς και συνεκτικής διαδικασίας αποκατάσταστης τους.

- Το κοινοτικό δίκτυο όσον αφορά την ένταξη στον τομέα της εκπαίδευσης συνεχίζεται στο πρόγραμμα HELIOS II προκειμένου να προωθηθούν οι δυνατότητες και η ατομική ανέλιξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες, και να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες των γονέων τους και οι ανάγκες των ενηλίκων με ειδικές ανάγκες. Ο στόχος είναι στην περίπτωση αυτή η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ένταξη στα κανονικά εκπαιδευτικά συστήματα.

Το HELIOS I έδωσε βάρος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το πρόγραμμα HELIOS II συνεχίζει τις δραστηριότητες αυτές και τις επεκτείνει στην προσχολική, πανεπιστημιακή, ανώτερη εκπαίδευση και στη διαρκή κατάρτιση.

- Όσον αφορά την οικονομική και επαγγελματική ένταξη, το HELIOS I ανέπτυξε δραστηριότητες για την προώθηση της επαγγελματικής κατάρτισης και τη διευκόλυνση της απασχόλησης σε κανονικό περιβάλλον εργασίας, χωρίς να παραμελεί ωστόσο τις μεθόδους που ευνοούν τη μετάβαση σε κανονικό περιβάλλον εργασίας. Το HELIOS II συνεχίζει τις δραστηριότητες αυτές και τις επεκτείνει στην εργασία σε προστατευόμενο περιβάλλον. Θα διεξαχθεί δράση ευαισθητοποίησης απευθυνόμενη στον κόσμο της εργασίας, τις επιχειρήσεις και τους εργοδότες.

- Το κοινοτικό δίκτυο σχετικά με την αυτόνομη διαβίωση που υπήρχε ήδη στο HELIOS I ενισχύεται στο πρόγραμμα HELIOS II και καλύπτει κυρίως τους τομείς της διαμόρφωσης του αστικού πλαισίου διαβίωσης, της κατοικίας, της προσπελασιμότητας των κτιρίων που είναι ανοικτά στο κοινό καθώς και τους τομείς των νέων τεχνολογιών και της κατ'οίκον βοήθειας που είναι αποφασιστικής σημασίας για την όσο το δυνατόν πιο αυτόνομη και ανεξάρτητη διαβίωση. Από την άποψη αυτή η αυτόνομη διαβίωση αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς τομείς για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και ορισμένων ομάδων στόχων (υπεύθυνοι για τη λήψη αποφάσεων ή τη διαχείριση σε τοπικό επίπεδο, αρχιτέκτονες κλπ.). Το πεδίο δραστηριοτήτων θα επεκταθεί στα ηλικιωμένα άτομα με ειδικές ανάγκες και στις οικογένειες των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

3.1.2. Ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας με τις ΜΚΟ με ευρεία αντιπροσώπευση σε ευρωπαϊκή διάσταση.

Η συνεργασία αυτή πραγματοποιείται με τα άτομα με ειδικές ανάγκες, μέσω των ΜΚΟ με ευρεία αντιπροσώπευση σε όλα τα κράτη μέλη (EURAS), οι οποίες ασχολούνται με διάφορους τύπους αναπηρίας ή με ειδικά θέματα ένταξης.

Η συνεργασία αυτή διεξάγεται στο πλαίσιο των **Καινοτόμων Θεματικών Ενεργειών Αποκατάστασης (AIR)**. Οι σημαντικές αυτές ενέργειες περιλαμβάνουν ανταλλαγές πληροφοριών, εμπειριών και αποτελεσματικών πρακτικών στους ακόλουθους τομείς: η πρόληψη και η έγκαιρη βοήθεια, η λειτουργική αναπροσαρμογή, η ένταξη στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, η επαγγελματική κατάρτιση και η απασχόληση, οι νέες τεχνολογίες, τα μέσα τεχνικής υποστήριξης και οι βάσεις δεδομένων, η αυτόνομη διαβίωση, η πρόσβαση σε πολιτιστικές, δημιουργικές, αθλητικές, ψυχαγωγικές και τουριστικές δραστηριότητες, οι οικογένειες και οι ηλικιωμένοι, η κοινωνική, οικονομική και νομική προστασία. Αυτές οι Καινοτόμες Θεματικές Ενέργειες Αποκατάστασης(AIR) συντονίζονται με τις ενέργειες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο των κοινοτικών δικτύων των AILE και HANDYNET. Οι ενέργειες αυτές πραγματοποιούνται με διασκέψεις, σεμινάρια, εκπαιδευτικές επισκέψεις, κύκλους κατάρτισης και άλλες δραστηριότητες συνεργασίας με ευρωπαϊκή διάσταση, βάσει ετήσιων θεμάτων που καθορίζονται από την Επιτροπή σε συνεργασία με τις ΜΚΟ (EURAS). Ο καθορισμός των ετήσιων θεμάτων θα βοηθήσει τις ΜΚΟ (EURAS) να εκμεταλλευτούν καλύτερα την πραγματογνωμοσύνη τους. Οι οργανώσεις αυτές πρέπει να ενισχύσουν τη συνεργασία τους με τα κοινοτικά δίκτυα των AILE και το σύστημα HANDYNET.

3.1.3. Προώθηση της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης

Το HELIOS II θα αποδόσει πολύ μεγαλύτερη προσοχή στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και στη διάδοση των πληροφοριών όσον αφορά τα προβλήματα ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, προς τους εταίρους του προγράμματος αφενός και προς την υπόλοιπη κοινή γνώμη αφετέρου.

Με την προοπτική αυτή θα συνεχιστεί η διοργάνωση διαγωνισμών και η απονομή βραβείων στους τομείς της αυτόνομης διαβίωσης και θα επεκταθεί στους τομείς της απασχόλησης, των τεχνικών βοηθημάτων και της πρόσβασης στη δημιουργικότητα, στον τουρισμό και στην αναψυχή. Θα δοθεί προτεραιότητα στις ενέργειες στον τομέα των μέσων μαζικής ενημέρωσης που επιδιώκουν να ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη γενικώς και τις ομάδες στόχους ειδικότερα σχετικά με τις δυνατότητες ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Όσον αφορά τη διάδοση των πληροφοριών που υπήρχαν ήδη στο HELIOS I σε κοινοτικό επίπεδο, αυτή θα ενισχυθεί στο επίπεδο αυτό και θα ξεκινήσει σε εθνικό επίπεδο.

3.2. Σύστημα πληροφόρησης και τεκμηρίωσης HANDYNET

Το HANDYNET είναι ευρωπαϊκό πολύγλωσσο σύστημα πληροφοριών με χρήση Η/Υ, με προορισμό την παροχή χρήσιμων και πραγματιστικών πληροφοριών στα άτομα με ειδικές ανάγκες και όσον αφορά τις ανάγκες τους αυτές.

Το σύστημα HANDYNET, που αποτελεί ευρωπαϊκό πρότυπο και είναι μοναδικό στον κόσμο λόγω των 9 γλωσσών που χρησιμοποιούνται, εξελίχθηκε προοδευτικά και άρχισε να λειτουργεί το 1990 χάρη στη συνεργασία εμπειρογνωμόνων από όλες τις χώρες.

Στο πρόγραμμα HELIOS I το HANDYNET κάλυπτε μόνο τα τεχνικά βοήθηματα για άτομα με μειωμένη κινητικότητα, όραση και μειονεξίες όσον αφορά την επικοινωνία καθώς και εκπαιδευτικά λογισμικά.

Το HANDYNET θα επεκταθεί κατά τη διάρκεια του HELIOS II στην επαγγελματική κατάρτιση και την απασχόληση, στην προσπελασιμότητα και τις μεταφορές, στον αθλητισμό, την ψυχαγωγία, τον τουρισμό και τη δημιουργικότητα.

Το σύστημα περιλαμβάνει 3 τύπους λειτουργίας: τράπεζα δεδομένων, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και ηλεκτρονική εφημερίδα.

Το σύστημα HANDYNET, καινοτόμο και πρόδρομος των ευρωπαϊκών δικτύων και της πολυγλωσσίας, έχει σημαντικές κοινωνικές, οικονομικές και επιστημονικές συνέπειες.

Όσον αφορά τη κοινωνικό επίπεδο, επιτρέπει στα άτομα με ειδικές ανάγκες να επιλέγουν, στη γλώσσα τους, το καταλληλότερο και οικονομικότερο τεχνικό βοήθημα συγκρίνοντας τα διάφορα προϊόντα που υπάρχουν στην αγορά• αφετέρου, οι αρμόδιοι σε πολιτικό, διοικητικό και κοινωνικό επίπεδο βρίσκουν στο σύστημα αυτό τις πληροφορίες που τους επιτρέπουν να διαμορφώνουν καλύτερα την πολιτική τους.

Όσον αφορά το οικονομικό επίπεδο, οι διαθέσιμες πληροφορίες στο σύστημα αυτό συμβάλλουν στο άνοιγμα και τη διαφάνεια της αγοράς. Οι πληροφορίες του συστήματος συμβάλλουν στην κατάργηση των εμποδίων μεταξύ των κρατών μελών, στη βελτίωση της ποιότητας και τη μείωση του κόστους με την αύξηση του ανταγωνισμού και στην ανάπτυξη της αγοράς με την αύξηση της προσφοράς και της ζήτησης.

Στον επιστημονικό τομέα η συγκρισιμότητα των προϊόντων και οι ιδιομορφίες τους υποβοηθούν τις πρωτοβουλίες έρευνας που καταλήγουν στην προώθηση της χρησιμοποίησης των νέων τεχνολογιών για τη βελτίωση των μέσων τεχνικής υποστήριξης.

3.2.1. Τράπεζα δεδομένων

Σύμφωνα με την επιθυμία που έχει εκφράσει το Συμβούλιο στην απόφασή του της 18ης Δεκεμβρίου 1989 σχετικά με το σύστημα HANDYNET, το σύστημα αυτό άρχισε να λειτουργεί το πρώτο τρίμηνο του 1990.
Το σύστημα βασίζεται στα εθνικά κέντρα συλλογής που ορίστηκαν από τα 12 κράτη μέλη και αποτελούν το ευρωπαϊκό δίκτυο συλλογής και πληροφόρησης.

Τα εθνικά κέντρα συλλέγουν τις πληροφορίες σχετικά με τα διαθέσιμα τεχνικά βοηθήματα στα κράτη μέλη και τις γνωστοποιούν στην εθνική τους γλώσσα σε κεντρική μονάδα συντονισμού HANDYNET.
Η κεντρική αυτή μονάδα επεξεργάζεται τα δεδομένα με σκοπό να καταστούν αυτά διαθέσιμα στις 9 κοινοτικές γλώσσες.
Τα στοιχεία αυτά αφορούν την περιγραφή των μέσων τεχνικής υποστήριξης, τις εμπορικές και μη εμπορικές οργανώσεις που συμμετέχουν στην παραγωγή και τη διανομή τους, καθώς και τη νομοθεσία της χώρας όσον αφορά την απόκτηση ή την ενοικίαση αυτών των μέσων τεχνικής υποστήριξης.

Χάρη στη συνεργασία μεταξύ των κέντρων συλλογής στο πλαίσιο της ομάδας τεχνικού συντονισμού, απλοποιήθηκαν οι σχετικοί πίνακες ώστε να επιταχυνθεί η συλλογή αυτή.
Έτσι, συλλέχθηκαν έως σήμερα (23.9.1991), 13.316 στοιχεία σχετικά με τεχνικά βοηθήματα για άτομα με μειωμένη κινητικότητα, όραση και μειονεξίες όσον αφορά την επικοινωνία, και καταρτίστηκε κατάλογος λογισμικών που αφορούν την εκπαίδευση ή την αποκατάσταση.

Κάθε εθνικό κέντρο συλλογής και πληροφόρησης μπορεί συνεπώς να λάβει στοιχεία από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Δεδομένων HANDYNET μέσω τηλεφωνικής γραμμής, πράγμα που παρουσιάζει πολλά μειονεκτήματα.

Για το λόγο αυτό αποφασίστηκε να αντικατασταθεί αυτό το σύστημα "μέσω γραμμής" με σύστημα πολύ ταχύτερο και αποκεντρωμένο που είναι το CD ROM, δηλαδή οπτικός δίσκος μόνο για ανάγνωση που παρέχεται σε κάθε εθνικό κέντρο συλλογής και πληροφόρησης και ενημερώνεται τακτικά.

Το σύστημα HANDYNET έχει συνεπώς αρχίσει να λειτουργεί όσον αφορά τη συλλογή των στοιχείων· καταβάλλονται προσπάθειες για όσο το δυνατόν ευρύτερη διάδοση των πληροφοριών αυτών από τα εθνικά και περιφερειακά κέντρα πληροφόρησης.

(3)

Η κατάρτιση του προσωπικού των κέντρων αυτών στα κράτη μέλη προβλέπεται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας HORIZON και θα απασχοληθούν για το σκοπό αυτό όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Η επιδίωξη της πληροφόρησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες δεν περιορίζεται ωστόσο μόνο στα τεχνικά βοήθηάτα· είναι για το λόγο αυτό σκόπιμο να συλλέγονται κατά τον ίδιο τρόπο πληροφορίες σχετικά με διάφορα δεδομένα που είναι απαραίτητα για την Ευρώπη χωρίς σύνορα, δηλαδή αυτά που αφορούν την αγορά εργασίας, την προσπελασιμότητα, τις μεταφορές, τον τουρισμό και τον αθλητισμό.

3.2.2. Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και εφημερίδα

Το σύστημα HANDYNET επέτρεψε επίσης, χάρη στην αρχιτεκτονική του, να αναπτυχθεί σύστημα επικοινωνίας και πληροφόρησης μεταξύ των μελών του δικτύου, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ηλεκτρονικής εφημερίδας.

Στο πλαίσιο του HELIOS I το ταχυδρομείο και η εφημερίδα περιορίζονταν στα εθνικά κέντρα συλλογής δεδομένων ενώ στο πλαίσιο του HELIOS II θα επεκταθούν σε όλους τους εταίρους του προγράμματος.

3.3. Οργάνωση ευρέων διαβουλεύσεων

Η Συμβουλευτική Επιτροπή, που θεσπίστηκε από το HELIOS I, διατηρείται στο HELIOS II. Εκτός από την επιτροπή αυτή, η Επιτροπή προτίθεται να διατηρήσει και να διευρύνει την ομάδα σύνδεσης που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του HELIOS I, και στις οποίες συμμετέχουν, εκτός των κυβερνητικών εκπροσώπων, οι εκπρόσωποι των ΜΚΟ και των κοινωνικών εταίρων.

Εξάλλου, εγκρίθηκε τυπικά η ομάδα διαλόγου στο HELIOS II. Αυτή η ομάδα διαλόγου αποτελείται μόνο από εκπροσώπους των ΜΚΟ με ευρεία αντιπροσώπευση σε ευρωπαϊκή διάσταση, προκειμένου να προβεί σε ανταλλαγές απόψεων όσον αφορά τις δραστηριότητες του HELIOS II.

4. Συμπεράσματα

Προορισμός του HELIOS II είναι συνεπώς να συνεχίσει, να προωθήσει και να ενισχύσει τις δραστηριότητες του HELIOS I που ήταν η υποστήριξη των προσπαθειών που κατέβαλαν τα κράτη μέλη και η αύξηση της συνεργασίας και του συντονισμού των ενεργειών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και κοινοτικό επίπεδο. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο να εφαρμοστεί τρίτο πρόγραμμα δράσης HELIOS II για να καλυφθούν τα διάφορα είδη αναπηρίας και προβλημάτων ένταξης, με σκοπό την επίτευξη σημαντικής προόδου υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες τα οποία, μέσα σε αντίξοο περιβάλλον, καλούνται να αντιμετωπίσουν συνεχή πρόκληση. Ο προσανατολισμός του προγράμματος αυτού ανταποκρίνεται στις επιθυμίες των ατόμων με ειδικές ανάγκες, των οικογενειών τους και των ενδιαφερομένων καθώς και στις συστάσεις, ψηφίσματα, γνώμες και επιθυμίες που εκφράστηκαν κυρίως από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τις άλλες διεθνείς και κοινοτικές οργνώσεις και αρχές. Θεωρείται απαραίτητο να επεκταθεί η εφαρμογή του για 5 έτη, από το 1992 έως το 1996.

Δ. ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ ΠΡΩΤΟ

Το πρώτο άρθρο διατυπώνει το στόχο του προγράμματος HELIOS II το οποίο αναπτύσσει το πεδίο δραστηριοτήτων του HELIOS I επεκτείνοντάς το κυρίως στις δραστηριότητες που συνδέονται με την πρόληψη, τη λειτουργική αποκατάσταση και τους διάφορους τομείς της κοινωνικής ένταξης (αθλητισμός, αναψυχή, τουρισμός και πολιτιστικά).

Η ένταξη στον τομέα της εκπαίδευσης περιλαμβάνεται τώρα άμεσα και τυπικά στους στόχους του προγράμματος HELIOS II. Στο HELIOS I η εκπαίδευση περιλαμβανόταν έμμεσα και περιοριζόταν στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Στο HELIOS II επεκτείνεται στην προσχολική, πανεπιστημιακή, ανώτερη εκπαίδευση και στη διαρκή κατάρτιση.

Κατά τη διάρκεια του HELIOS I μελετήθηκε η επαγγελματική και οικονομική ένταξη με σκοπό την ενίσχυση της προσοχής στη μετάβαση προς απασχόληση σε κανονικό περιβάλλον εργασίας. Το HELIOS II προσθέτει στις δραστηριότητες αυτές τον προσανατολισμό και την αξιολόγηση, καθώς και την προσαρμογή των θέσεων εργασίας και την προστατευόμενη εργασία.

Σε σύγκριση με το πρόγραμμα HELIOS I, που κάλυπτε περίοδο 4 ετών, το HELIOS II διαρκεί 5 έτη.

ΑΡΘΡΟ 2

Το άρθρο 2 αφορά το πεδίο εφαρμογής του HELIOS II και το γενικό ορισμό της αναπηρίας. Η πολυμορφία των ειδικών αναγκών τις οποίες αφορά η κοινοτική δράση επέβαλε την τροποποίηση αυτού του άρθρου σε σχέση με το πρόγραμμα HELIOS I και την υιοθέτηση της ταξινόμησης της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας. Η ταξινόμηση αυτή η οποία χρησιμοποιείται σε όλο και αυξανόμενη πλειονότητα των κρατών μελών, επιτρέπει πράγματι να συμπεριλαμβάνονται όλα τα άτομα προς τα οποία απευθύνεται η κοινοτική δράση ανεξάρτητα από το αρχικό αίτιο της αναπηρίας : φυσική (συμπεριλαμβανομένων των αισθητηρίων οργάνων) και διανοητική (συμπεριλαμβανομένης της ψυχικής) ή προερχόμενη από σοβαρή χρόνια πάθηση.

ΑΡΘΡΟ 3

Το άρθρο 3 απαριθμεί τους διάφορους τομείς δραστηριοτήτων του νέου προγράμματος.

Κατόπιν, περιλαμβάνει στα εδάφια α), β), γ), δ), τους στόχους των δραστηριοτήτων σε κάθε έναν από τους τομείς αυτούς:

α) σφαιρική κοινοτική πολιτική,

β) καθορισμός των καινοτόμων μέτρων,

γ) συνέχιση της προώθησης δραστηριοτήτων ανταλλαγών και πληροφοριών σε κοινοτικό επίπεδο,

δ) ενίσχυση της συνεργασίας με τις ΜΚΟ με ευρωπαϊκή διάσταση.

ΑΡΘΡΟ 4

Το άρθρο 4 αναφέρεται στα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του προγράμματος HELIOS II. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν αφενός γενικές ενέργειες και αφετέρου ειδικές ενέργειες. Η πρώτη γενική ενέργεια αφορά την τεχνική συνεργασία στο πλαίσιο των δικτύων και της συνεργασίας με τις ΜΚΟ. Η δεύτερη ενέργεια, ονομαζόμενη HANDYNET, περιγράφει τη λειτουργία της συλλογής και της διάδοσης των πληροφοριών, καθώς και την προώθηση της έρευνας. Η τρίτη ενέργεια αφορά τη συμμετοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των αντιπροσωπευτικών οργανώσεών τους. Η τέταρτη ενέργεια αφορά τη συνεργασία με άλλες διεθνείς οργανώσεις.
Οι ειδικές ενέργειες αναλύονται λεπτομερώς σε παράρτημα.

ΑΡΘΡΟ 5

Το άρθρο 5, που παραμένει αμετάβλητο σε σχέση με το πρόγραμμα HELIOS I, αναθέτει στην Επιτροπή την εφαρμογή του προγράμματος HELIOS II.

ΑΡΘΡΟ 6

Το άρθρο 6 θεσπίζει συμβουλευτική επιτροπή που υποστηρίζει την Επιτροπή στην εφαρμογή του προγράμματος και διευκρινίζει τα θέματα για τα οποία η Συμβουλευτική Επιτροπή καλείται να γνωμοδοτήσει.

ΑΡΘΡΟ 7

Το άρθρο 7 προβλέπει τη σύνταξη προσωρινής έκθεσης αξιολόγησης πριν από την 31η Δεκεμβρίου 1994 και τελικής έκθεσης πριν από την 1η Ιουλίου 1997.

Οι δύο εκθέσεις απευθύνονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα α: **ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ**

A. Ειδικές ενέργειες υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες

1. Πρωτοβουλία TIDE

Technology for the socio-economic integration of Disabled and Elderly people.

2. Πρωτοβουλία HORIZON - σκέλος σχετικά με τα άτομα με δικές ανάγκες

Κοινοτική πρωτοβουλία σχετικά με τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τα μειονεκτούντα άτομα με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

B. Άλλα κοινοτικά προγράμματα, ενέργειες και πρωτοβουλίες που αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στα προβλήματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

1. Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Τα άτομα με ειδικές ανάγκες αποτελούν μία από τις ομάδες στόχους του ΕΚΤ, κυρίως στον τομέα της μακροχρόνιας ανεργίας και όσον αφορά τους νέους άνεργους.

2. Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)

Το ΕΤΠΑ αναπτύσσει δραστηριότητες στους τομείς της υγείας και της κατάρτισης σε ορισμένες περιφέρειες της Κοινότητας και συμπληρώνει κατά τον τρόπο αυτό αποτελεσματικά τις ενέργειες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος HELIOS.

3. Ανθρώπινοι πόροι, εκπαίδευση, κατάρτιση και νεότητα

Όλα τα ακόλουθα προγράμματα δίνουν προτεραιότητα στη συμμετοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες:

α) ERASMUS: πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με σκοπό την προώθηση της κινητικότητας των σπουδαστών και τη συνεργασία στην ανώτατη εκπαίδευση (1990-1994).

β) LINGUA: κοινοτικό πρόγραμμα για την προώθηση της εκμάθησης ξένων γλωσσών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (1990-1994).

γ) ARION: Scheme of study visits for education specialists. Πρόγραμμα κοινοτικής συνεργασίας για τη βελτίωση της ποιότητας των εκπαιδευτικών συστημάτων.

δ) Jeunesse pour l'Europe: κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για την προώθηση των ανταλλαγών νέων στην Κοινότητα (1992-1994).

4. Υγεία και ασφάλεια στους χώρους εργασίας

Η οδηγία πλαίσιο για την εφαρμογή μέτρων με σκοπό την προώθηση της βελτίωσης της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στο χώρο εργασίας (89/391/ΕΟΚ της 12.6.1989) προβλέπει τη γενική υποχρέωση του εργοδότη να προστατεύει τις ομάδες κινδύνου - μεταξύ των οποίων και τα άτομα με ειδικές ανάγκες - από τους ειδικούς κινδύνους που τις απειλούν (άρθρο 15).

Η ειδική οδηγία σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στον τόπο εργασίας (89/654/ΕΟΚ, της 30.1.1989) διευκρινίζει τους τρόπους διαμόρφωσης των θέσεων εργασίας και του εξοπλισμού υγιεινής, της προσπελασιμότητας στους χώρους και της εσωτερικής κυκλοφορίας.
Η πρόταση ειδικής οδηγίας σχετικά με τα προσωρινά και κινητά εργοτάξια προβλέπει επίσης ειδικές διατάξεις υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

5. Ιατρική έρευνα και υγεία

Η ιατρική έρευνα και τα μέτρα για την υγεία πρέπει να ανταποκρίνονται στις σημαντικές ανάγκες στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Οι κοινοτικές πράξεις που εκδόθηκαν το 1990 στον τομέα της δημόσιας υγείας συνέβαλαν σημαντικά στη μείωση των λόγων που προκαλούν ανικανότητες και μειονεξίες που προέρχονται από διάφορες ασθένειες ή προβλήματα υγείας.
Εξάλλου, διεξάγονται έρευνες στον ιατρικό τομέα και στον τομέα της ανάπτυξης των ιατρικών τεχνολογιών.

6. Τηλεπικοινωνίες και τηλεματική

α) COST 219: έρευνα με σκοπό την εξεύρεση λύσεων σε προβλήματα σχετικά με τις ανάγκες των ατόμων με ειδικές ανάγκες όσον αφορά την πρόσβασή τους στις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών και τηλεπληροφορικής (1989-1991).

β) RACE: Reacherche develpopment in Advanced Communications technology in EUROPE (1990-1994).
3 σχέδια του προγράμματος RACE απευθύνονται άμεσα στα άτομα με ειδικές ανάγκες και αφορούν:
- τις υπηρεσίες μέσων που μπορούν να διατεθούν στο εμπόριο, στον τομέα της φροντίδας των ατόμων με μειωμένη ακοή, όραση και κινητικότητα καθώς και των ηλικιωμένων,
- πρότυπο προσαρμογής των σύνθετων τερματικών,
- την πληροφόρηση σχετικά με τις ανάγκες των διαφόρων κατηγοριών ατόμων με ειδικές ανάγκες προκειμένου να επιτευχθούν οι απαραίτητες προϋποθέσεις για προσαρμοσμένο και καινοτόμο εξοπλισμό.

γ) AIM: Advanced Informatics in Medicine. Πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της τηλεματικής που εφαρμόζεται σχετικά με την υγειονομική περίθαλψη (1991-1994).
Η έρευνα που διεξάγεται στον τομέα του προγράμματος AIM περιλαμβάνει δύο σχέδια που ενδιαφέρουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες και αφορά:
- τα συστήματα και τα μέσα για τη λειτουργική αξιολόγηση από απόσταση, των ατόμων με ειδικές ανάγκες καθώς και την οργάνωση και την υποστήριξη της φροντίδας κατ'οίκον,
- τα μέσα υποστήριξης με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στις σύγχρονες τεχνολογίες.

δ) DRIVE: Dedicated Road Infrastructure for Vehicle Safety in Europe. Κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για την έρευνα και την ανάπτυξη των τεχνολογιών πληροφοριών και τηλεπικοινωνιών στον τομέα των οδικών μεταφορών.
Το πρόγραμμα DRIVE προορίζεται να βελτιώσει την οδική ασφάλεια με εργασίες τυποποίησης, έρευνας, ανάπτυξης και αξιολόγησης των τεχνολογιών πληροφορικής που συνδέονται με οδικές μεταφορές (150.000 άτομα ετησίως καθίστανται μονίμως ανάπηρα λόγω των οδικών ατυχημάτων στην Κοινότητα.

ε) DELTA: πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης για την προώθηση των εφαρμογών νέων τεχνολογιών πληροφορίας, τηλεπικοινωνιών και τηλεδιάδοσης στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.
Αξίζει να σημειωθούν οι ακόλουθοι τομείς:
- ενέργειες επαγγελματικής κατάρτισης προσαρμοσμένες στα άτομα με ειδικές ανάγκες,
- εκπαίδευση με χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών,
- μέτρα για την εξάλειψη των εμποδίων στην επικοινωνία.

7. <u>Μεταφορές</u>

α) Προσπελασιμότητα των μεταφορικών μέσων: πρόταση οδηγίας για τη βελτίωση της κινητικότητας και την ασφαλή μεταφορά προς τον τόπο εργασίας των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα (εκδόθηκε στις 28.2.1991).

β) Κανονισμός για τη θέσπιση κοινών κανόνων όσον αφορά σύστημα αποζημίωσης σε περίπτωση άρνησης της επιβίβασης σε κανονικές πτήσεις των αερομεταφορών (εκδόθηκε στις 28.2.1991): το άρθρο 4 του ενλόγω κανονισμού προβλέπει προτεραιότητα επιβίβασης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες σε περίπτωση διπλοκρατήσεων από τις αεροπορικές εταιρίες, για τα αεροδρόμια που βρίσκονται στο έδαφος της Κοινότητας ("overbooking").

γ) COST 322: έρευνα για την κατασκευή λεωφορείων με χαμηλό δάπεδο και την κατάλληλη διαμόρφωση των στάσεων.

δ) Μελέτη σχετικά με τις απαραίτητες πληροφορίες και γνωστοποιήσεις προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες για τη χρήση των δημόσιων μέσων μεταφοράς.

ε) Ευρωπαϊκό δίπλωμα οδήγησης (οδηγία της 29.7.1991): η οδηγία αυτή προβλέπει ειδικές διατάξεις για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με σωματικές μειονεξίες (κυρίως εκείνων με αναπηρία στα αισθητήρια όργανα, των επιληπτικών ή των διαβητικών) στα αυτοκίνητα. Περιλαμβάνει κυρίως διάταξη που επιτρέπει στους κατόχους διπλώματος οδήγησης Β να οδηγούν μικρά λεωφορεία ή οχήματα "για κοινωνική χρήση" των οποίων το βάρος είναι ανώτερο των 3,5 t.

στ) Πρόταση οδηγίας σχετικά με πρότυπα που εφαρμόζονται στην κατασκευή λεωφορείων και αυτοκινήτων: η εν λόγω πρόταση οδηγίας περιέχει ειδικές διατάξεις σχετικά με την προσπελασιμότητα, τις εισόδους και εξόδους, το ύψος των βαθμίδων, το πλάτος των διαδρόμων και των θυρών εισόδου αυτών των οχημάτων (Δεκέμβριος 1990).

8. Μειωμένη φορολογία και τέλη εισαγωγής

α) Μειωμένη φορολογία: όσον αφορά το φόρο προστιθέμενης αξίας, προβλέπεται να διατηρηθεί κατά μία μεταβατική περίοδο ο "μηδενικός φόρος" ή ο "μειωμένος φόρος" για ειδικές συσκευές για άτομα με ειδικές ανάγκες και την αποκατάσταση τους στα κράτη μέλη στα οποία εφαρμόζονται σήμερα.

β) Τέλη εισαγωγής: απαλλαγή από τα τελωνειακά τέλη κατά την εισαγωγή αντικειμένων που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν από τα άτομα με ειδικές ανάγκες υπό ορισμένους δεσμευτικούς όρους (κανονισμός 918/83). Προβλέπεται σε πρόταση τροποποίησης η κατάργηση του ενός όρου που αφορά την απαίτηση της μη ισοδυναμίας των κοινοτικών προϊόντων. Η αποδοχή της ατέλειας περιορίζεται στις εισαγωγές που πραγματοποιούνται δωρεάν και για μη εμπορικούς σκοπούς εκ μέρους του δωρητή (οδηγία 82/181/ΕΟΚ).

9. Αναψυχή

α) Δημιουργικότητα: οργάνωση του συντονισμού των δημιουργικών δραστηριοτήτων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο (όσον αφορά τις ευρωπαϊκές ΜΚΟ EUCREA και τις εθνικές ΜΚΟ που τις εκπροσωπούν σε κάθε ένα από τα 12 κράτη μέλη). Σκοπός της οργάνωσης αυτής είναι η προώθηση και ο συντονισμός όλων των δημιουργικών δραστηριοτήτων (ζωγραφική, μουσική, θέατρο, χορός κλπ.) ως θεραπευτικών μέσων και ως μέσων έκφασης και ανέλιξης.

β) Αθλητισμός: οργάνωση (έχει αρχίσει ήδη) του συντονισμού των αθλητικών δραστηριοτήτων υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες, προκειμένου να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη συνοχή των ενεργειών που διεξάγονται σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
Δημιουργία ευρωπαϊκής τράπεζας δεδομένων που θα περιέχει όλες τις οργανώσεις τις οποίες αφορούν οι αθλητικές δραστηριότητες υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες (έναρξη λειτουργίας στα τέλη του 1991 με χρήση συμπαγών δίσκων).

γ) Τουρισμός: μέτρα για την οργάνωση του συντονισμού των τουριστικών δραστηριοτήτων υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες που διεξάγονται σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο.
Εξάλλου, αφιερώθηκε ειδικό κεφάλαιο στον "κοινωνικό τουρισμό", κυρίως υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες, στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον τουρισμό.

10. Πολιτική υπέρ των καταναλωτών

Η συμβουλευτική επιτροπή των καταναλωτών εξετάζει τακτικά τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής όσον αφορά τις ανάγκες των μειονεκτούντων ατόμων.

11. Εξωτερικές σχέσεις

α) PHARE: κοινοτικό πρόγραμμα για την ενίσχυση της οικονομικής αναδιάρθρωσης στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (κανονισμός 3906/89). Το πρόγραμμα PHARE περιλαμβάνει ενέργειες υπέρ των παιδιών στη Ρουμανία, εκ των οποίων, η μία αφορά την πλήρη ανακαίνιση των 17 κέντρων για παιδιά με ειδικές ανάγκες.

β) TEMPUS: διευρωπαϊκό πρόγραμμα κινητικότητας για πανεπιστημιακές σπουδές (1990-1994, απόφαση της 7.5.1990).
Στο πλαίσιο του προγράμματος PHARE, το πρόγραμμα TEMPUS προβλέπει 3 ενέργειες ανοικτές στη συμμετοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Το 1990 υποβλήθηκε σχέδιο σχετικά με την κατάρτιση των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Εξάλλου, διαπιστώθηκε συνειδητοποίηση των ειδικών αναγκών των ατόμων αυτών.

12. Συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες

Στο γενικό πλαίσιο της πολιτικής για τη συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες που θεσπίστηκε από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ένας από τους κύριους στόχους είναι να προωθηθεί το δικαίωμα πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη προσαρμοσμένη για την πλειονότητα των ατόμων των χωρών αυτών ώστε να προωθηθεί η ισότητα και η κοινωνική δικαιοσύνη.
Πολυάριθμα κοινοτικά προγράμματα για την ανάπτυξη των εθνικών συστημάτων υγείας των χωρών αυτών περιλαμβάνουν δραστηριότητες υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες είτε στον τομέα της πρόληψης είτε της φυσικής ή κοινωνικής αποκατάστασης.

(4)

Παράρτημα β: ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΗΣ HELIOS I

1. Πολιτικές πρωτοβουλίες

Οι πολιτικές πρωτοβουλίες ήταν γενικά απόρροια των δραστηριοτήτων που αναλήφθηκαν σε όλα τα επίπεδα, κυρίως στο πλαίσιο σεμιναρίων και διασκέψεων στις οποίες συμμετείχαν άτομα με ειδικές ανάγκες και οι εκπρόσωποί τους καθώς και των δικτύων ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειριών.
Ως παράδειγμα αναφέρονται, στον τομέα της εκπαίδευσης, τα συμπεράσματα της διάσκεψης του Ρότερνταμ (1989) που οδήγησαν στην εκπόνηση του ψηφίσματος της 31ης Μαΐου 1990. Το ψήφισμα αυτό έδωσε στα περισσότερα κράτη μέλη ώθηση που είχε αποτελέσματα στην πράξη.
Στο πλαίσιο αυτό αξίζει να αναφερθούν τα ακόλουθα κείμενα:

- Έκθεση σχετικά με την απασχόληση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην Κοινότητα, βάσει της σύστασης του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1986 και των συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 12ης Ιουλίου 1989,

- Απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1989 σχετικά με τη συνέχιση του συστήματος HANDYNET στο πλαίσιο του προγράμματος HELIOS,

- Ψήφισμα του Συμβουλίου και των Υπουργών Παιδείας της 31ης Μαΐου 1990 σχετικά με την ένταξη των παιδιών και των νέων με ειδικές ανάγκες στα κανονικά εκπαιδευτικά συστήματα,

- Προσωρινή έκθεση της 6ης Δεκεμβρίου 1990 στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο όσον αφορά την εφαρμογή του προγράμματος HELIOS I,

- Σχέδιο ψηφίσματος του Συμβουλίου και των Υπουργών Παιδείας σχετικά με τη σχολική ένταξη όσον αφορά τη σχέση μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών,

- Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη βελτίωση της κινητικότητας και την ασφαλή μεταφορά των εργαζομένων με ειδικές ανάγκες από και προς τον τόπο εργασίας,

2. Τεχνική συνεργασία

Ο βασικός σκοπός των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στον τομέα αυτό συνίσταται στην προώθηση της καινοτομίας, στη διευκόλυνση των ανταλλαγών εμπειριών και στην ενθάρρυνση της διάδοσης πληροφοριών σχετικά με επιτυχείς εμπειρίες, με τη λήψη των ακόλουθων μέτρων:

α) ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνεργασίας όσον αφορά τις υπάρχουσες δραστηριότητες με πρότυπο χαρακτήρα στα κράτη μέλη.

β) δημιουργία τράπεζας δεδομένων με πληροφορίες (HANDYNET) στις εννέα κοινοτικές γλώσσες οι οποίες αφορούν τους τομείς της ζωής των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

γ) ευρωπαϊκά δίκτυα

Δημιουργήθηκαν τέσσερα δίκτυα μετά τον καθορισμό των συμμετεχόντων σε αυτά, κατόπιν προτάσεως των κυβερνήσεων:

1) 50 κέντρα και πειραματισμοί όσον αφορά την κατάρτιση ή την επαγγελματική αποκατάσταση,

2) 21 πρότυπες τοπικές δραστηριότητες στον τομέα της ένταξης των παιδιών και των νέων με ειδικές ανάγκες στον τομέα της εκπαίδευσης,

3) 27 πρότυπες τοπικές δραστηριότητες στον τομέα της οικονομικής ένταξης,

4) 32 πρότυπες τοπικές δραστηριότητες στον τομέα της κοινωνικής ένταξης (προσπελασιμότητα, κατοικία, κινητικότητα και μεταφορά),

δηλαδή συνολικά 130 ενέργειες στα 12 κράτη μέλη.

Αυτά τα τέσσερα δίκτυα δημιουργήθηκαν προκειμένου να προωθηθούν οι ανταλλαγές ιδεών, η μεταβίβαση γνώσεων και επιτυχών εμπειριών μεταξύ των κρατών μελών. Τα μέσα που χρησιμοποιούνται είναι η διοργάνωση διασκέψεων και σεμιναρίων, εκπαιδευτικών επισκέψεων ή κύκλων κατάρτισης.

Στις διασκέψεις συμμετέχουν οι εταίροι ενός δικτύου καθώς και ορισμένοι εξωτερικοί εταίροι. Οι διασκέψεις έχουν ως στόχο, αφενός να εξασφαλίσουν συνοχή στην ανάπτυξη των τεχνικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο και, αφετέρου να προωθήσουν μια ή περισσότερες ειδικές πτυχές.

Τα σεμινάρια είναι εξάλλου αφιερωμένα σε ειδικό θέμα και συμμετέχουν σ'αυτά τα μέλη ενός δικτύου τα οποία αφορά ειδικά το θέμα αυτό.

Τα συμπεράσματα των εργασιών των ενλόγω διασκέψεων και σεμιναρίων κοινοποιούνται ευρέως, κυρίως προκειμένου κάθε εταίρος να έχει τη δυνατότητα, αφενός να διαδόσει τις πληροφορίες αυτές και, αφετέρου να επωφεληθεί όσον αφορά τη δική του πρωτοβουλία.

Με βάση τις πληροφορίες αυτές διοργανώνονται:
- είτε εκπαιδευτικές επισκέψεις που επιτρέπουν στα μέλη του δικτύου να εξετάσουν επιτόπου τις επιτυχείς δημιουργίες ώστε να γνωστοποιηθούν αυτές,
- είτε κύκλοι κατάρτισης ώστε να καταστεί δυνατή η μελέτη και η εκμάθηση των ιδιαίτερα αποτελεσματικών μεθόδων ή τεχνικών.

Τα αποτελέσματα όλων αυτών των ενεργειών είναι δύσκολο να εκφραστούν ποσοτικά διότι πρόκειται για πρόοδο και βελτίωση ιδεών και γνώσεων. Είναι επίσης σημαντικό ότι διαπιστώνεται πως ορισμένα κράτη μέλη των οποίων το κοινωνικό σύστημα είναι λιγότερο ανεπτυγμένο ενδιαφέρονται σε πολύ μεγάλο βαθμό να αποκτήσουν πληροφορίες και επωφελούνται σταδιακά από την εμπειρία των άλλων εταίρων για να επιτύχουν επίπεδο ανάπτυξης ισοδύναμο με εκείνο των άλλων κρατών μελών, υποστηρίζονται δε στην προσπάθειά τους αυτή, σήμερα, από την πρωτοβουλία HORIZON.

Ορισμένες ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες ενέργειες, που δημιουργήθηκαν είτε για να προωθήσουν τις συναντήσεις αυτές είτε αυθόρμητα, αξίζει να επισημανθούν λόγω της επιτυχίας τους.

Στον τομέα των **ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΩΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ** πρέπει να αναφερθούν δύο νέες δραστηριότητες. Η πρώτη αφορά την αποκατάσταση των ατόμων με κρανιακά τραύματα. Τρία κέντρα συνεργάστηκαν και πέτυχαν την επανένταξη ορισμένων από τους ασθενείς αυτούς.

Η δεύτερη αφορά την επαγγελματική αποκατάσταση των ατόμων με ψυχικές παθήσεις. Πρόκειται για τα κέντρα του ROTTERDAM και MAASTRICHT στις Κάτω Χώρες, το κέντρο της ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ στην Ελλάδα, το κέντρο του OSNABRUECK στη Γερμανία και το κέντρο του ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟΥ στη Σκωτία.

Πολλά κέντρα έχουν εξάλλου επιτύχει αξιόλογη ποιότητα στις δραστηριότητές τους και κυρίως:

- το κέντρο του PENGWERN HALL (Ουαλία) για άτομα με διανοητικές παθήσεις, το οποίο αναπτύσσει πρόγραμμα πλήρους κατάρτισης, από καθημερινές βασικές δραστηριότητες έως την εξασφάλιση κανονικής απασχόλησης,

- τα κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης του WORMS (για άτομα με σωματικές παθήσεις) και του BAD VILBEL (άτομα με σωματικές ή διανοητικές παθήσεις) (Γερμανία) στο οποίο μπορούν να αποκτηθούν ειδικεύσεις υψηλού επιπέδου,

- η επαγγελματική σχολή του SAHVA στην ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ (Δανία) που συνδυάζει ευέλικτο πρόγραμμα κατάρτισης με παραγωγή προοριζόμενη για μη προστατευόμενη αγορά,

- το QUENN ALEXANDRA COLLEGE για τυφλούς στο BIRMINGHAM (Ηνωμένο Βασίλειο) το οποίο έχει πλήρες πρόγραμμα κατάρτισης και υπηρεσίες για τα άτομα με μειωμένη όραση,

- το κέντρο "LA NOSTRA FAMIGLIA" στο BOSISIO PARINI (Ιταλία) για παιδιά με διαφόρων ειδών μειονεξίες, όπου η αποκατάσταση είναι υψηλού επιπέδου και επιτυγχάνεται σε στενή συνεργασία με επιστημονικό ινστιτούτο,

- το επαγγελματικό κέντρο του SAINT-ETIENNE (Γαλλία) που δημιούργησε πρότυπο συνεργασίας με τις επιχειρήσεις,

- το "COPE FOUNDATION ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ" (Ιρλανδία) που αποτελεί παράδειγμα σειράς υπηρεσιών που παρέχονται σε άτομα από τη νηπιακή έως την τρίτη ηλικία.

Όσον αφορά τις ΠΡΟΤΥΠΕΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ, πρέπει να αναφερθούν ορισμένες ειδικές ενέργειες. Πρόκειται για:

- την Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του NORTHUMBERLAND (Ηνωμένο Βασίλειο) για την προσαρμογή και τον εξοπλισμό των σχολείων με σκοπό την ένταξη των παιδιών και των νέων με σοβαρές μειονεξίες,

- την Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του SWANSEA (Ηνωμένο Βασίλειο) για την προώθηση της ένταξης των νέων με ειδικές ανάγκες στα κανονικά εκπαιδευτικά συστήματα της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης,

- την Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του THOLEN (Κάτω Χώρες) σχετικά με σύστημα συνεργασίας μεταξύ των κανονικών και ειδικών ιδρυμάτων προκειμένου να περιοριστεί η προσφυγή σε ειδικά συστήματα και να διευκολυνθεί η πρόσβαση στο κανονικό σύστημα,

- την Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του VALLADOLID (Ισπανία) για την προώθηση και την ατομική ένταξη με τη βοήθεια διεπιστημονικής ομάδας,

- την Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα της SIENA (Ιταλία) για την έρευνα στον τομέα των νέων τεχνολογιών, τη συνεργασία μεταξύ όλων των υπηρεσιών και την επεξεργασία προγράμματος προσαρμοσμένου στην πόλη,

- την Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του HINNERUT (Δανία) για την ατομική ένταξη σε όλα τα σχολεία και την έρευνα στον τομέα των νέων τεχνολογιών.

Όσον αφορά τις **ΠΡΟΤΥΠΕΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ**, επισημαίνεται η επιτυχία των ακόλουθων τοπικών πρωτοβουλιών:

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του GENK-HASSELT (Βέλγιο) για τη δημιουργία ειδικής υπηρεσίας για την απασχόληση των ατόμων με ειδικές ανάγκες, η οποία σημειώνει εξαιρετικά μεγάλη επιτυχία,

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του SILKEBORG (Δανία) για την ανάπτυξη ενδιαφέρουσας φιλοσοφίας και μεγάλη εμπειρία σχετικά με την επαγγελματική κατάρτιση στο κανονικό σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης,

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του ABENSBERG (Γερμανία) για την ανάπτυξη πολύ αποτελεσματικής παρακολούθησης στο πλαίσιο της απασχόλησης των ατόμων με διανοητικές παθήσεις,

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του TULLAMORE (Ιρλανδία) για τη συστηματική και αποτελεσματική συμμετοχή στον προσανατολισμό και την απασχόληση των ατόμων με ειδικές ανάγκες,

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του RIETI (Ιταλία) για την αποσύνδεση από τα ειδικευμένα ιδρύματα, την κοινωνικοποίηση και τη βασική κατάρτιση των ασθενών με διανοητικές παθήσεις χάρη σε πραγματιστική προσέγγιση της απασχόλησης αφενός, και στο πλαίσιο συνεργασίας στον εκδοτικό τομέα για άτομα με σωματικές παθήσεις αφετέρου, με παράλληλη κατάρτιση στις νέες τεχνολογίες,

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα της ΛΙΣΑΒΩΝΑΣ (Πορτογαλία) για τη συνεκτική και επιτυχή προσέγγιση της επαγγελματικής κατάρτισης των κωφών,

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του ΛΟΝΔΙΝΟΥ (Ηνωμένο Βασίλειο) για την επαγγελματική κατάρτιση και την εύρεση απασχόλησης με τη βοήθεια νέων τεχνολογιών και προσεγγίσεων,

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του MURCIA (Ισπανία) για τη συστηματική της προσέγγιση όσον αφορά την ένταξη των ατόμων με διανοητικές παθήσεις,

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα του BADAJOZ (Ισπανία) για τη διαχείριση του προγράμματος απασχόλησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες σε ημιπροστατευόμενες διαρθρώσεις,

Όσον αφορά τις **ΠΡΟΤΥΠΕΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ**, αξίζει να αναφερθούν οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- οι Πρότυπες Τοπικές Δραστηριότητες στη VAL DE MARNE (Γαλλία), ESCH SUR ALZETTE (Λουξεμβούργο) και ALAVA (Ισπανία) για τη διαδικασία της αυτόνομης διαβίωσης και της επαγγελματικής κατάρτισης των ασθενών με διανοητικές παθήσεις και μακρόχρονη διαμονή σε ιδρύματα,

- οι Πρότυπες Τοπικές Δραστηριότητες στο BANFF (Ηνωμένο Βασίλειο), NYKOBING και FALSTER (Δανία), VEILE (Δανία) και WATERFORD (Ιρλανδία) για περιφερειακό πρόγραμμα αποσύνδεσης από τα ειδικά ιδρύματα, το οποίο θεσπίζει τις βάσεις των υπηρεσιών παροχής βοήθειας κατ'οίκον, επαγγελματικής κατάρτισης και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τους ασθενείς με διανοητικές παθήσεις,

- οι Πρότυπες Τοπικές Δραστηριότητες στο GIUGLIANO (Ιταλία) και στη ΣΤΟΥΤΓΑΡΔΗ (Γερμανία) για την προώθηση κοινωνικών ψυχιατρικών υπηρεσιών ανεξάρτητων από ιδρύματα και οι οποίες περιλαμβάνουν υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, επαγγελματική κατάρτιση, πρότυπα απασχόλησης και αναψυχής,

- Οι Πρότυπες Τοπικές Δρατηριότητες στο SAINT-QUENTIN-EN-YVELINES (Γαλλία) για την κοινωνική ένταξη χάρη σε προσαρμοσμένη κατοικία, κινητικότητα, μεταφορά και προσπελασιμότητα,

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα στο BORDEAUX (Γαλλία) για την επιστροφή στην κατοικία, τα μέσα τεχνικής υποστήριξης, την προσαρμογή της κατοικίας και την παροχή βοήθειας στην καθημερινή ζωή,

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα στο BELLUNO (Ιταλία) για την κατάρτιση στην αυτόνομη διαβίωση, τα μέσα τεχνικής υποστήριξης και την προσπελασιμότητα,

- η Πρότυπη Τοπική Δραστηριότητα στη BOLOGNA (Ιταλία) για τον κατάλογο των μέσων τεχνικής υποστήριξης για άτομα με σωματικές αναπηρίες και για τον έλεγχο του περιβάλλοντος των ατόμων με σοβαρές σωματικές αναπηριές

- Οι Πρότυπες Τοπικές Δραστηριότητες στο LIANELLI (Ηνωμένο Βασίλειο), Λονδίνο (Ηνωμένο Βασίλειο) και BRIGHTON (Ηνωμένο Βασίλειο) για τη συμμετοχή των ατόμων με ειδικές ανάγκες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και το σύστημα μεταφοράς από πόρτα σε πόρτα.

δ) Τράπεζα δεδομένων με χρήση Η/Υ HANDYNET

Το HANDYNET είναι πολύγλωσσο ευρωπαϊκό σύστημα πληροφοριών με χρήση Η/Υ με σκοπό να καλύψει τους ακόλουθους τομείς:

- Τεχνικά βοηθήματα για άτομα με μειωμένη κινητικότητα, όραση και επικοινωνία καθώς και εκπαιδευτικά λογισμικά,

- Επαγγελματική κατάρτιση και απασχόληση,

- Προσπελασιμότητα και μεταφορά,

- Αθλητισμός, αναψυχή, τουρισμός, δημιουργικότητα κτλ.

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1989 δόθηκε προτεραιότητα στις δραστηριότητες που συμπληρώνουν ή καθιστούν λειτουργική τη μονάδα HANDYAIDS σχετικά με τα τεχνικά βοηθήματα για τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα, όραση, ακοή, διανοητικές βλάβες ή μειωμένη επικοινωνία.

Το σύστημα περιλαμβάνει 3 τρόπους εργασίας:

1 τράπεζα δεδομένων
2 ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
3 ηλεκτρονική εφημερίδα

Το σύστημα HANDYNET, που αποτελεί πρότυπο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εξελίχθηκε σταδιακά και άρχισε να λειτουργεί το 1990 χάρη στη συνεργασία εμπειρογνωμόνων από όλες τις χώρες.

Με τα εθνικά κέντρα συλλογής υπογράφηκαν συμβάσεις τις οποίες έλεγξαν οι αντίστοιχες κυβερνήσεις. Οι συμβάσεις αυτές καθορίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις όλων των εταίρων του συστήματος, συμπεριλαμβανομένης και της Επιτροπής. Η υπογραφή των συμβάσεων έγινε από τον Ιούνιο 1990 έως το Φεβρουάριο 1991.
Η συλλογή άρχισε σταδιακά, από κοινού με τα άλλα κέντρα, μετά την εγκατάσταση των σταθμών εργασίας και την κατάρτιση του προσωπικού. Οι σταθμοί αυτοί καθορίστηκαν κατά το στάδιο της σύνθεσης του συστήματος.
Κατά συνέπεια, κάθε κράτος μέλος ήταν σε θέση να αρχίσει τη συλλογή των πληροφοριών από τις αρχές του 1991.

Η συλλογή αυτή ξεκίνησε μέσω τηλεφωνικού δικτύου, τρόπος ιδιαίτερα αργός και δαπανηρός. Η κατάσταση βελτιώθηκε με τη χρήση προσαρμοστικών (interfaces) που επιτρέπουν αυτόματη μεταβίβαση στοιχείων. Τούτο επέτρεψε τη συλλογή 13.316 στοιχείων στις 23.9.1991.
Χάρη στη συνεργασία των εθνικών κέντρων συλλογής, στο πλαίσιο της ομάδας σύνδεσης, απλοποιήθηκαν οι εξαιρετικά περίπλοκοι πίνακες συλλογής και βελτιώθηκε το ίδιο το σύστημα και η λειτουργία του. Η προβλεπόμενη εξέλιξη για τους επόμενους μήνες είναι η χρησιμοποίηση των τεχνικών του C.D. ROM, δηλαδή οπτικού δίσκου που προσφέρει δυνατότητες εύκολης και ταχείας αποκέντρωσης.
Απομένει η ανάπτυξη κέντρων πληροφοριών και παροχής συμβουλών προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Τούτο αποτελεί πρωτοβουλία και ευθύνη των κρατών μελών. Η τεχνολογική εξέλιξη θα επιτρέψει το συνδυασμό τόσο της εικόνας όσο και του ήχου για την επεξεργασία των δεδομένων ώστε να είναι δυνατή η πρόσβαση σ'αυτές για όλες τις κατηγορίες ατόμων με ειδικές ανάγκες (φωνητική σύνθεση, braille).

3. Συνεργασία με τις ΜΚΟ

Η Επιτροπή συγχρηματοδότησε ήδη έως σήμερα 163 δραστηριότητες με ευρωπαϊκή διάσταση που αναπτύχθηκαν από τις ευρωπαϊκές ΜΚΟ (EURAS). Κατά τη διάρκεια του HELIOS I δόθηκε προτεραιότητα στη συνεργασία με τις ευρωπαϊκές ΜΚΟ που αντιπροσωπεύουν μια μειονεξία ή ένα πρόβλημα ένταξης. Η συνεργασία αυτή ενισχύθηκε κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του προγράμματος HELIOS και αφορά κυρίως τις εξής δραστηριότητες:

- συνεχής διάλογος,

- παροχή συμβουλών προς την Επιτροπή σχετικά με τεχνικά θέματα, κατόπιν διαβουλεύσεων με τις εθνικές τους οργανώσεις,

- συμμετοχή στην επεξεργασία τεχνικών κριτηρίων για τη θέσπιση πολιτικών πρωτοβουλιών,

- διάδοση των πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα HELIOS,

- συνεργασία με άλλες δραστηριότητες του προγράμματος HELIOS.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας με τις ευρωπαϊκέςς ΜΚΟ που βασίζεται στα ετήσια προγράμματα δράσης με ευρωπαϊκή διάσταση, η Επιτροπή χρηματοδοτεί διασκέψεις, σεμινάρια, εκπαιδευτικές επισκέψεις, κύκλους κατάρτισης και άλλες δραστηριότητες συνεργασίας με ευρωπαϊκή διάσταση. Από τις 50 ευρωπαϊκές ΜΚΟ οι 30 είναι μέλη της ομάδας διαλόγου και οι 9 της ομάδας σύνδεσης HELIOS.

Εξάλλου, ορισμένες δραστηριότητες των ΜΚΟ που αναφέρθηκαν πέτυχαν υψηλή ποιότητα. Ως παραδείγματα αναφέρονται οι ακόλουθες δραστηριότητες:

Ευρωπαϊκή Δράση των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΑΕΗ)

Το Νέμβριο του 1989 διεξήχθη στο Aachen της Γερμανίας σεμινάριο σχετικά με την απασχόληση των ατόμων με διανοητικές και σωματικές αναπηρίες. Διοργανώθηκε με στόχο την εξέταση των δυνατοτήτων προώθησης και των ευκαιριών απασχόλησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην ανοικτή αγορά εργασίας.

Συνομοσπονδία των Οικογενειακών Οργανώσεων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (COFACE)

Το Απρίλιο του 1991 διοργανώθηκε στο Στρασβούργο από την COFACE και την Ένωση Παράλυτων της Γαλλίας διάσκεψη με θέμα "Η ελεύθερη κυκλοφορία και η εγκατάσταση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα". Ο στόχος ήταν η έρευνα και η επεξεργασία "ψηφίσματος" με άξονα το κεντρικό αυτό θέμα.

Eurolink - Age

Η Eurolink Age διοργάνωσε το Μάρτιο του 1990 ευρωπαϊκό σεμινάριο στη Φλωρεντία με θέμα "Γήρανση και μειονεξία". Σκοπός του σεμιναρίου ήταν να συζητηθούν και να συνδεθούν σε κοινοτικό επίπεδο οι δύο αυτοί σημαντικοί στόχοι. Συντάχθηκε τελική έκθεση που περιλαμβάνει "ευρωπαϊκό κώδικα πρακτικής" σχετικά με τη μειονεξία και τη γήρανση. Το έγγραφο αυτό ελήφθη εξάλλου υπόψη για τον καθορισμό σφαιρικής πολιτικής από την Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης.

International League of Societies for Persons with a Mental Handicap - Ευρωπαϊκή Ένωση των οργανώσεων ατόμων με διανοητικές αναπηρίες

Η ILSMH διοργάνωσε την ετήσια συνεδρίασή της τον Ιούνιο του 1991, της οποίας οι στόχοι ήταν να καθοριστεί η πολιτική που πρέπει να ακολουθηθεί όσον αφορά την κατοικία για τους ενήλικες με διανοητικές αναπηρίες στην Ευρώπη και να συζητηθούν τα δεοντολογικά προβλήματα που θέτει κυρίως η βιοϊατρική έρευνα.

Διεθνής Ομοσπονδία Αναπήρων από Εργατικά Ατυχήματα και Πολιτικών Αναπήρων (FIMITIC)

Η FIMITIC διοργάνωσε συνέδριο σχετικά με τις δυνατότητες αυτόνομης διαβίωσης και τις υπηρεσίες παροχής βοήθειας στα άτομα με ειδικές ανάγκες στη Δανία τον Ιούνιο του 1990. Το συνέδριο έκλεισε με ομόφωνη έγκριση ψηφίσματος σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα του ατόμου με ειδικές ανάγκες.

(5)

Mobility International

Το σεμινάριο που διοργανώθηκε στο Μιλάνο στις αρχές του Δεκεμβρίου του 1990) είχε ως στόχο να συγκρίνει τη νομική κατάσταση των ατόμων με ειδικές ανάγκες καθόλη τη διάρκεια της ζωής τους.

Rehabilitation International European Communities Association (RI - ECA)

Η RI-ECA διοργάνωσε το Νοέμβριο του 1988, σε συνεργασία με το Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων INSERSO στην Ισπανία, ευρωπαϊκό σεμινάριο σχετικά με τη σύγκριση των αποδοχών, παροχών και υπηρεσιών με σκοπό την εναρμόνιση της δημόσιας κοινωνικής προστασίας στην Κοινότητα. Εκδόθηκε τελική έκθεση με ανακεφαλαίωση, σχετικά με οικονομικές παροχές, παροχές υπηρεσιών και κοινωνικής προστασίας.

Ευρωπαϊκή Ένωση Τυφλών (U.E.A.)

Το Δεκέμβριο του 1988 διεξήχθη στην Κοπεγχάγη διάσκεψη σχετικά με τις νέες τεχνικές και τους νέους κύκλους κατάρτισης όσον αφορά τους τυφλούς που εργάζονται ως χειριστές τηλεφωνικού κέντρου. Η διάσκεψη κατέληξε στη λήψη σημαντικής πολιτικής θέσης της U.E.A.: θετικές διακρίσεις, κατάρτιση, μόνιμες διαβουλεύσεις με τις επιχειρήσεις και προώθηση Ευρωπαϊκού Φόρουμ για επαφές και ανταλλαγές εμπειριών και πληροφοριών τεχνικής και τεχνολογικής φύσης.

European Community Regional Secretariat of the World Federation of the Deaf - ECRS

Στη διάσκεψη σχετικά με την εκπαίδευση, στην Αθήνα, εγκρίθηκε η "Δήλωση των 10 δικαιωμάτων των κωφών παιδιών". Η δήλωση είχε παρουσιαστεί σε σεμινάριο HELIOS στο Rotterdam το 1989 σχετικά με τη σχολική ένταξη και διαδραματίζει από τότε καταλυτικό ρόλο όσον αφορά τις αλλαγές. Ως παράδειγμα αναφέρεται η ίδρυση τμήματος για την εκπαίδευση των κωφών στο πανεπιστήμιο της Πάτρας στην Ελλάδα και η εισαγωγή της γλώσσας των σημάτων στα πορτογαλικά σχολεία. Η έκθεση χρησιμοποιήθηκε, τέλος, ως βάση για πολλές μεταγενέστερες διασκέψεις (κατάρτιση και απασχόληση, δικαιώματα των κωφών φοιτητών και δίγλωσση εκπαίδευση).

European Regional Council of the World Federation for Hental health (ERC-WFMH)

Το πρώτο ευρωπαϊκό συνέδριο για οικογένειες ατομών με ψυχικά προβλήματα διοργανώθηκε στο De Haan του Βελγίου από τη Φλαμανδική Ένωση Διανοητικής Υγείας σε συνεργασία με το E.R.C. - WFMH τον Ιούνιο του 1991. Συντάχθηκε δήλωση σχετικά με τα δικαιώματα του ατόμου και της οικογένειάς του.

Δημουργικότητα - Αθλητισμός - Τουρισμός

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος HELIOS I (1988-1991) διαπιστώθηκε ταχεία αύξηση καθώς και σημαντική ανάπτυξη των οργανισμών που εργάζονται στον τομέα του αθλητισμού και της δημιουργικότητας για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Παράλληλα, η δημιουργικότητα και ο αθλητισμός καθίστανται όλο και σημαντικότερες έννοιες στο μέτρο που ενθαρρύνουν ακόμη περισσότερο την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες χάρη στην ανταλλαγή ιδεών ή εμπειριών μεταξύ των διαφόρων κρατών μελών.

Για το λόγο αυτό η διεθνής οργάνωση EUCREA, που ασχολείται με τη δημιουργικότητα για και από τα άτομα με ειδικές ανάγκες και δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, συγκροτήθηκε με βάση τις εθνικές επιτροπές που δημιουργήθηκαν στα 12 κράτη μέλη. Η ένωση αυτή αποσκοπεί στην προώθηση και το συντονισμό των δραστηριοτήτων δημιουργικότητας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος HELIOS I αξιολογήθηκαν 350 περίπου προγράμματα δημιουργικότητας εκ των οποίων τα 127 επιδοτήθηκαν από την Επιτροπή. Τα προγράμματα αυτά αφορούν όλες τις μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης, αλλά και όλες τις κατηγορίες μειονεξίας. Τα προγράμματα περιλαμβάνουν τη διοργάνωση διασκέψεων, σεμιναρίων και εκθέσεων σχετικά με τη δημουργία καθώς και την αύξηση των δυνατοτήτων που προσφέρονται στα άτομα με ειδικές ανάγκες: οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν από τη μουσική και το θέατρο έως ραδιοτηλεοπτικές παραγωγές, ζωγραφική και λογοτεχνία. Χορηγούνται υποτροφίες για την υποστήριξη του έργου των καλλιτεχνών αυτών και άλλων ατόμων που εργάζονται στον τομέα της δημιουργίας.

Στον τομέα του αθλητισμού, οι επαφές με αυξανόμενο αριθμό οργανώσεων ατόμων με ειδικές ανάγκες έδειξαν την ανάγκη να οργανωθεί ο συντονισμός τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο. Η Επιτροπή προωθεί την πρωτοβουλία αυτή με σκοπό την ορθολογικότερη οργάνωση των εν λόγω εκδηλώσεων.
Κατά την περίοδο 1988-1991 επιδοτήθηκαν από την Επιτροπή 50 περίπου προγράμματα σχετικά με διάφορες αθλητικές δραστηριότητες και διάφορες κατηγορίες μειονεξίας.

Στον τομέα του τουρισμού, ο British Tourist Board διοργάνωσε το Μάρτιο του 1991, σε συνεργασία με την Επιτροπή, ευρωπαϊκή διάσκεψη με θέμα "τουρισμός για όλους". Η διάσκεψη αυτή αφορούσε περισσότερο τη βιομηχανία τουρισμού και τις δυνατότητες αποτελεσματικής εξυπηρέτησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες και τις κοινωνικές υπηρεσίες ή τις οργανώσεις για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

4. Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης

Η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης έχει μεγάλη σημασία. Ο στόχος είναι η αλλαγή της νοοτροπίας και της στάσης μεγάλου τμήματος του πληθυσμού. Για το λόγο αυτό αυξάνεται συνεχώς η σημασία της συνεργασίας με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Συνήφθη σύμβαση με τηλεοπτικό σταθμό για τη ραδιοτηλεοπτική κάλυψη των σημαντικών εκδηλώσεων. Σε πολυάριθμες εμπορικές και κλαδικές εκθέσεις υπάρχει περίπτερο HELIOS και διαδίδονται κατά τον τρόπο αυτό πληροφορίες σε άμεση επαφή με τα άτομα με ειδικές ανάγκες καθώς και με τους εργαζόμενους επαγγελματικά στο χώρο αυτό.

Η Επιτροπή διοργανώνει κάθε χρόνο διαγωνισμούς και απονέμει βραβεία στον τομέα της αυτόνομης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες (προσπελασιμότητα, μεταφορά, κατοικία). Στις ευρωπαϊκές διασκέψεις των Βρυξελλών το 1989 και του Brighton το 1991 απονεμήθηκαν 29 βραβεία για πραγματοποιήσεις όπως:

- η κατασκευή εξοπλισμού προσαρμόσιμου σε αναπηρική πολυθρόνα που επιτρέπει τη διάβαση (μόνιμων ή κινητών) εμποδίων, το φρενάρισμα σε περίπτωση που έρθει αντιμέτωπη με πεζούς· ο εξοπλισμός αυτός που είναι προσαρμοσμένος στη καθημερινή ζωή επιτρέπει στα άτομα με σοβαρή αναπηρία να κυκλοφορούν χωρίς κίνδυνο για τα ίδια ή για τους άλλους (Βέλγιο),

- συσκευές εκπομπής υπέρυθρων ακτίνων τοποθετημένες σε στρατηγικά σημεία δημοσίων χώρων (σιδηροδρομικός σταθμός, ταχυδρομείο κτλ.) που παρέχουν οδηγίες ή πληροφορίες όσον αφορά την κίνηση των τυφλών (Γερμανία),

- η προσαρμογή των ιδιωτικών μέσων μεταφοράς (λεωφορείο, μετρό) της πόλης του Bilbao (Ισπανία) για όλα τα είδη μειονεξιών (ανυψωτικές πλατφόρμες, κεκλιμένα επίπεδα, πληροφορίες σε γραφή braille και οπτικές πληροφορίες),

- η κατάρτιση όσον αφορά τη φροντίδα και την ανεξάρτητη διαβίωση εφήβων με διανοητική υστέρηση σε κέντρο που διαθέτει όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό και διοργανώνει δραστηριότητες εκτός του πλαισίου των ειδικών ιδρυμάτων (Ιταλία),

- η ανακαίνιση και η προσαρμογή πρωτότυπων προτύπων κατοικιών συνοικίας πλησίον του κέντρου της πόλης του Εδιμβούργου (Μεγάλη Βρετανία) βάσει της εμπειρίας των ατόμων με ειδικές ανάγκες, στο οποίο έχει καταστεί δυνατή η αυτόνομη και η ομαδική διαβίωση καθώς και η κοινωνική ένταξη.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί η διευθέτηση του αεροδρομίου HEATHROW του Λονδίνου, η προσαρμογή ιστιοφόρου στις ανάγκες των μειονεκτούντων ατόμων, η χορήγηση υποτροφιών υπέρ των καλλιτεχνών με μια μειονεξία και η προσπελασιμότητα των πολυάριθμων ευρωπαϊκών μουσείων.

5. Μελέτες

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος HELIOS I εκπονήθηκαν οι ακόλουθες μελέτες οι οποίες αποτελούν απαραίτητα στοιχεία για τον καθορισμό νέων κατευθύνσεων, κυρίως για την παρουσίαση των νέων πολιτικών πρωτοβουλιών:

- το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας για τα έργα τέχνης καλλιτεχνών με διανοητική υστέρηση,,
- τα προστατευόμενα εργαστήρια στην Ευρώπη,
- οι γυναίκες με ειδικές ανάγκες,
- τα άτομα με ειδικές ανάγκες και οι νέες τεχνολογίες,
- οι δραστηριότητες απασχόλησης και αναψυχής για τα άτομα με διανοητική ή σοβαρή αναπηρία και για τα άτομα με πολλαπλή αναπηρία
- η κινητικότητα και η μεταφορά των ατόμων με ειδικές ανάγκες,
- η κατάσταση της απασχόλησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες,
- οι στατιστικές σχετικά με την κατάσταση των ατόμων με ειδικές ανάγκες,
- η έρευνα στα κέντρα αποκαταστάσης των κρατών μελών,
- η έρευνα σχετικά με την κατάσταση των κωφών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα,
- η σύγκριση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών με σκοπό την εναρμόνιση υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

6. Οργάνωση των διαβουλεύσεων

Η οργάνωση των διαβουλεύσεων στο πλαίσιο του προγράμματος HELIOS έχει ως στόχο, αφενός όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διαφάνεια των δραστηριοτήτων αυτών και, αφετέρου συμμετοχή των άμεσα ενδιαφερομένων ατόμων με ειδικές ανάγκες στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Η οργάνωση αυτή περιλαμβάνει:

- συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από δύο κυβερνητικούς εκπροσώπους από κάθε κράτος μέλος,
- ομάδα σύνδεσης αποτελούμενη από τους κυβερνητικούς εκπροσώπους της συμβουλευτικής επιτροπής, 9 εκπροσώπους μη κυβερνητικών οργανώσεων με ευρωπαϊκή διάσταση και συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων,

- ομάδες εργασίες "σχολική ένταξη", "απασχόληση των ατόμων με ειδικές ανάγκες", "κινητικότητα και μεταφορές" αποτελούμενες από κυβερνητικούς εμπειρογνώμονες που βοηθούν την Επιτροπή στους διάφορους τομείς ένταξης,

- ομάδα διαλόγου αποτελούμενη σήμερα από 30 περίπου ΜΚΟ που επιλέχθηκαν με βάση την αντιπροσωπευτικότητά τους σε ένα συγκεκριμένο τομέα, σε ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο,

- διάφορες ομάδες εργασίας για τεχνικά θέματα αποτελούμενες από εμπειρογνώμονες, όπως η ομάδα τεχνικού συντονισμού HANDYNET.

ΠΡΟΤΑΣΗ

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Για τη θέσπιση τρίτου κοινοτικού προγράμματος δράσης υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες - HELIOS - II (1992-1996)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και ιδίως τα άρθρα 128 και 135,

την απόφαση 63/266/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1963 περί θεσπίσεως των γενικών αρχών για την εφαρμογή κοινής πολιτικής επαγγελματικής καταρτίσεως[1], και ιδίως τη δέκατη αρχή,

την πρόταση της Επιτροπής[2],
τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[3],
τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[4],

Εκτιμώντας:

ότι η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και της κοινωνικής της διάστασης και οι μεταβολές που συνεπάγεται αυτή, δηλαδή ταχείες τεχνικές εξελίξεις, καθώς και οι πολυπλοκότερες συνθήκες της αγοράς εργασίας, καθιστούν αναγκαία τη θέσπιση κατάλληλων μέτρων υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες·

ότι τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Υπουργών Παιδείας που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 14ης Μαΐου 1987 σχετικά με πρόγραμμα ευρωπαϊκής συνεργασίας για την ένταξη των μειουνεκτούντων παιδιών στα κανονικά σχολεία[5], και το ψήφισμα του Συμβουλίου και των Υπουργών Παιδείας που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 31ης Μαΐου 1990[6], επιβεβαιώνουν την ανάγκη να καταργηθούν τα υλικά εμπόδια, να εφαρμόζονται ευέλικτες μέθοδοι

(1) ΕΕ αριθ. 63, 20.4.1963, σ. 1338/63
(2) ΕΕ
(3) ΕΕ
(4) ΕΕ
(5) ΕΕ αριθ. C 211, 8.8.1987, σ. 1
(6) ΕΕ αριθ. C 162, 3.7.1990, σ. 2

διδασκαλίας που ανταποκρίνονται στις ατομικές ανάγκες και διευκολύνουν το πέρασμα από την κατάρτιση στην επαγγελματική ζωή καθώς και την ενηλικίωση, να θεσπιστεί όσο το δυνατόν ενεργότερη συνεργασία με τα ειδικά ιδρύματα, να αξιοποιούνται οι διάφορες δυνατότητες που προσφέρονται από τις νέες τεχνολογίες στον τομέα της εκπαίδευσης και να ενισχυθούν οι δεσμοί μεταξύ της οικογένειας, του κοινωνικού συνόλου, των κοινωνικών υπηρεσιών, των υπηρεσιών στον τομέα της υγείας και του κόσμου της εργασίας·

ότι το σύστημα HANDYNET, μέσω της μονάδας που αφορά τα μέσα τεχνικής υποστήριξης, συμβάλλει στο να βελτιωθούν οι συνθήκες ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες και στο να καταστούν γνωστές στους φορείς, τις επαγγελματικές οργανώσεις και τις ενώσεις που συμμετέχουν στη διαδικασία ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, οι ενέργειες εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα των μέσων τεχνικής υποστήριξης· ότι το σύστημα HANDYNET διαδραματίζει συνεπώς βασικό ρόλο όσον αφορά τους στόχους του παρόντος προγράμματος·

ότι το παρόν πρόγραμμα έχει ως αντικείμενο τη συμπλήρωση των ενεργειών που αναλαμβάνονται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, κυρίως εξασφαλίζοντας τις ανταλλαγές εμπειριών και σχετικών πληροφοριών·

ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 26 του τίτλου I του Κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων[7], όλα τα άτομα με ειδικές ανάγκες, ανεξάρτητα από την προέλευση και τη φύση της μειονεξίας τους, πρέπει να απολαύουν συγκεκριμένων πρόσθετων μέτρων με σκοπό να ευνοηθεί η επαγγελματική και κοινωνική ένταξή τους· ότι αυτά τα μέτρα πρέπει να αφορούν κυρίως, ανάλογα με τις ικανότητες των ενδιαφερομένων, την επαγγελματική κατάρτιση, την εργονομία, τη δυνατότητα πρόσβασης, την κινητικότητα, τα μεταφορικά μέσα και την κατοικία·

ότι στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το πρόγραμμα δράσης[8] για την εφαρμογή του Κοινοτικού Χάρτη των θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων τονίζεται ότι η θέσπιση μέτρων στα κράτη μέλη για την ανάπτυξη και την ενίσχυση συνεκτικής και σφαιρικής πολιτικής υπέρ της προώθησης της επαγγελματικής και κοινωνικής ενσωμάτωσης καθώς και της αυτόνομης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο, αποκτά προτεραιότητα στο πλαίσιο της κοινωνικής διάστασης που συμβαδίζει με

(7) COM(89) 471 τελικό
(8) COM (89) 568 τελικό, σ. 53-54

την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς του 1992· ότι η ευρωπαϊκή πολιτική ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες πρέπει να συνεχιστεί και να ενταθεί προκειμένου να προωθηθεί η ισότητα των ευκαιριών των ατόμων αυτών που αποτελούν μία από τις πιο μειονεκτούσες ομάδες του πληθυσμού·

ότι, πρέπει να γίνει αναφορά ταυτόχρονα στο άρθρο 128 και στο άρθρο 235 της συνθήκης, επειδή η παρούσα απόφαση αφορά, αφενός, τις αρχές για την εφαρμογή πολιτικής επαγγελματικής κατάρτισης η οποία ευνοεί την απασχόληση και, αφετέρου, τα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποσκοπούν στην προώθηση της λειτουργικής επαναπροσαρμογής, της ένταξης σε κανονικά σχολεία, της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της αυτόνομης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, και τα οποία πρέπει να θεσπιστούν για την υλοποίηση ενός από τους στόχους της Κοινότητας, χωρίς να προβλέπονται από τη συνθήκη ειδικές αρμοδιότητες δράσης,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

ΑΡΘΡΟ 1

Θεσπίζεται, για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1992 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1996, κοινοτικό πρόγραμμα δράσης σχετικά με την προώθηση της ένταξης στον τομέα της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής και οικονομικής ένταξης, της κοινωνικής ένταξης και της αυτόνομης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες (πρόγραμμα HELIOS II), το οποίο ονομάζεται στο εξής "HELIOS II".

ΑΡΘΡΟ 2

Για τους σκοπούς του HELIOS II, ο όρος "άτομα με ειδικές ανάγκες" περιλαμβάνει τα άτομα με σοβαρές ανικανότητες, ανεπάρκειες ή μειονεξίες που οφείλονται σε σωματικές βλάβες (συμπεριλαμβανομένων των αισθήσεων) ή διανοητικές βλάβες (συμπεριλαμβανομένων των ψυχικών βλαβών) και περιορίζουν ή αποκλείουν την εκτέλεση μιας δραστηριότητας ή μιας λειτουργίας που θεωρείται κανονική για έναν άνθρωπο.

ΑΡΘΡΟ 3

Οι στόχοι του HELIOS II στους τομείς της λειτουργικής επαναπροσαρμογής, της ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στα κανονικά σχολεία, της επαγγελματικής κατάρτισης και επαναπροσαρμογής, της οικονομικής ένταξης, της

κοινωνικής ένταξης και της αυτόνομης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, είναι οι εξής:

α) προώθηση της ανάπτυξης, στον τομέα της ένταξης, σφαιρικής κοινοτικής πολιτικής βασισμένης στις επιτυχέστερες και αποτελεσματικότερες καινοτόμες εμπειρίες και πρακτικές στα κράτη μέλη,

β) καθορισμός των καινοτόμων προσεγγίσεων και μέτρων που πρέπει να προωθηθούν για μεγαλύτερη σύγκλιση και συντονισμό των ενεργειών σύμφωνα με ο στοιχείο α),

γ) συνέχιση της ανάπτυξης, σε κοινοτικό επίπεδο, των δραστηριοτήτων ανταλλαγών και πληροφόρησης που μπορούν να συμβάλουν θετικά στους τομείς σύμφωνα με το στοιχείο α), και να εξασφαλίσουν την ευρύτερη δυνατή διάδοση,

δ) ενίσχυση της συνεργασίας με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις σε ευρωπαϊκή διάσταση.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Οι γενικές ενέργειες για την υλοποίηση των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 3 είναι οι ακόλουθες:

α) συντονισμός, ανάληψη και ενίσχυση των δραστηριοτήτων βάσει συγκεκριμένων ετήσιων θεμάτων με σκοπό την προώθηση των καινοτομιών, τη διευκόλυνση των ανταλλαγών εμπειριών και την ενθάρρυνση της διάδοσης επιτυχών εμπειριών καθώς και τη μεταφορά αποτελεσματικών πρακτικών. Στις δραστηριότητες αυτές θα συμμετέχουν άμεσα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι οικογένειές τους, οι οργανώσεις εκπροσώπησής τους, εμπειρογνώμονες, ερευνητές, εργαζόμενοι επαγγελματικά σε άμεση επαφή με τα άτομα με ειδικές ανάγκες, εθελοντές καθώς και κοινωνικοί εταίροι,

β) κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, συνεχίζοντας, στο πλαίσιο του συστήματος πληροφόρησης και τεκμηρίωσης με χρήση Η/Υ HANDYNET, βάσει εθνικών στοιχείων, τη συλλογή, προσαρμογή σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ενημέρωση, ανταλλαγή και διάδοση των πληροφοριών που συλλέγονται στα κράτη μέλη από τα εθνικά κέντρα συλλογής και πληροφόρησης.

Το σύστημα HANDYNET αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση της έρευνας και την παραγωγή μέσων τεχνικής υποστήριξης, με την κατάρτιση καταλόγου των ενεργειών εφαρμοσμένης έρευνας στον τομέα αυτό.

γ) προώθηση της συμμετοχής ατόμων με ειδικές ανάγκες στο πλαίσιο των υφιστάμενων κοινοτικών προγραμμάτων, κυρίως στους τομείς της κατάρτισης και της προετοιμασίας για την επαγγελματική ζωή, των νέων τεχνολογιών, της επαγγελματικής κατάρτισης και της απασχόλησης της ισότητας των γυναικών, της εκμάθησης ξένων γλωσσών, της κινητικότητας και της ανταλλαγής νέων στην Κοινότητα,

δ) εξασφάλιση στενού συντονισμού με τις δραστηριότητες που αναλαμβάνουν οι διακυβερνητικοί οργανισμοί καθώς και της συνεργασίας με άλλες δραστηριότητες σε διεθνές επίπεδο, στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 3.

2. Οι ειδικές ενέργειες για την υλοποίηση των στόχων του άρθρου 3 απαριθμούνται στο παράρτημα.

ΑΡΘΡΟ 5

Η Επιτροπή εξασφαλίζει την εφαρμογή του HELIOS II.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Η Επιτροπή επικουρείται από συμβουλευτική επιτροπή ονομαζόμενη στο εξής "επιτροπή", που αποτελείται από δύο κυβερνητικούς αντιπροσώπους από κάθε κράτος μέλος και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής.

2. Ζητείται η γνώμη της επιτροπής:
   - για την επεξεργασία και τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής των κοινοτικών δικτύων καινοτόμων ενεργειών τοπικής ένταξης και ανταλλαγών (AILE),
   - για την κατάρτιση του καταλόγου των ετήσιων θεμάτων που πρέπει να αναπτυχθούν κατά τη διάρκεια των διασκέψεων, σεμιναρίων και εκπαιδευτικών επισκέψεων που διοργανώνονται στο πλαίσιο των δικτύων,
   - για κάθε γενικής ή ειδικής φύσης ενέργεια που πρέπει να αναληφθεί για την εφαρμογή του άρθρου 4.

3. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η συμβουλευτική επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό, μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος και, αν χρειασθεί, προβαίνει σε ψηφοφορία.

Η γνώμη καταχωρείται στα πρακτικά. Επιπλέον κάθε κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να ζητήσει να καταχωρηθεί η θέση του στα πρακτικά.

Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη της τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τη γνώμη αυτή.

ΑΡΘΡΟ 7

1. Η Επιτροπή των Ε.Κ. υποβάλει, πριν από την 31η Δεκεμβρίου 1994, προσωρινή έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή όσον αφορά την εφαρμογή του HELIOS II.

Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων υποβάλει, πριν από την 1η Ιουλίου 1997, πλήρη έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και των Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα του HELIOS II.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3 ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Οι ενλόγω ειδικές ενέργειες αναλαμβάνονται από την Επιτροπή των Ε.Κ. κατόπιν διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη, τις οργανώσεις των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των οικογενειών τους, τους κοινωνικούς εταίρους, τις επαγγελματικές οργανώσεις και τους εθελοντές που εργάζονται στον τομέα της ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Οι όροι και ο τρόπος συμμετοχής των εταίρων των δικτύων, του συστήματος HANDYNET καθώς και των ευρωπαϊκών ΜΚΟ καθορίζονται κατωτέρω.

Εξάλλου, τονίζεται ιδιαίτερα ο ρόλος των νέων τεχνολογιών για την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Οι παιδαγωγικές και πρακτικές δυνατότητες των νέων τεχνολογιών μπορούν πράγματι, να ευνοήσουν την ανάπτυξη παιδαγωγικών μέσων, την προσαρμογή των θέσεων εργασίας, τα μέσα επικοινωνίας και την κινητικότητα καθώς και να εξαλείψουν την απομόνωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

2. ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ (Α.Ι.L.Ε.)*

Γενικοί όροι και τρόπος συμμετοχής των Α.Ι.L.Ε.

2.1.1. Τα μέλη κάθε δικτύου πρέπει να εκπροσωπούν σε κάθε κράτος μέλος διακεκριμένους καινοτόμους φορείς, αναγνωρισμένους στον τομέα της ένταξης και οι οποίοι παρουσιάζουν αποδεδειγμένο ενδιαφέρον και πείρα στον τομέα αυτό.

Οι Α.Ι.L.Ε. ορίζονται ως μέλη ενός δικτύου από την Επιτροπή των Ε.Κ. βάσει των προτάσεων των κρατών μελών και είναι δυνατή η αντικατάστασή τους.

Οι Α.Ι.L.Ε. που είναι υποψήφια μέλη ενός δικτύου οφείλουν να αναλάβουν τη δέσμευση να υλοποιήσουν καθορισμένους στόχους που αφορούν συγκεκριμένα και καινοτόμα θέματα.

---

* Το αρκτικόλεξο Α.Ι.L.Ε. (που προφέρεται ["ΣΙ"] παραμένει το ίδιο σε όλες τις κοινοτικές γλώσσες καθώς και στον ενικό και πληθυντικό.

Κάθε A.I.L.E. καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα δραστηριοτήτων με κοινοτική διάσταση, συνοδευόμενο από προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα. Κάθε AILE δεσμεύεται να συνεργάζεται σε κοινοτικό επίπεδο και να διαδίδει τις πληροφορίες που αποκτά στους άλλους εταίρους του δικτύου στο οποίο ανήκει και στους εταίρους του εξωτερικού δικτύου.

Το πρόγραμμα δραστηριοτήτων ενός δικτύου περιλαμβάνει εκπαιδευτικές επισκέψεις, κύκλους κατάρτισης, σεμινάρια, διασκέψεις και άλλες δραστηριότητες συνεργασίας με ευρωπαϊκή διάσταση και καταρτίζεται με βάση τα ετήσια θέματα.

Πραγματοποιούνται, σε συνεργασία με τις δραστηριότητες όλων των κοινοτικών δικτύων, θετικές ενέργειες, μελέτες καθώς και συνεργασία με τις ευρωπαϊκές ΜΚΟ (EURAS) και τα κράτη μέλη.

Είναι δυνατόν να δημιουργηθούν ομάδες εργασίας στο πλαίσιο των A.I.L.E. επιφορτισμένες με την εφαρμογή διαφόρων ενεργειών σχετικά με τη διαδικασία ένταξης. Θα συσταθεί ομάδα αξιολόγησης.

Οι A.I.L.E. καλούνται να συνεργάζονται στενά με τους αντίστοιχους εκπροσώπους των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, τις ευρωπαϊκές ΜΚΟ καθώς και τις οργανώσεις και τις ενώσεις που εκπροσωπούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τις οικογένειές τους, τους εργαζόμενους επαγγελματικά στο χώρο αυτό και τους εθελοντές.

2.1.2. Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 50% για τις διασκέψεις (σε συνεργασία με τις εθνικές αρχές), έως 100% για τα σεμινάρια, τις δραστηριότητες των ομάδων εργασίας, τις εκπαιδευτικές επισκέψεις, τους κύκλους κατάρτισης και τη δημοσίευση επιθεώρησης.

2.2 Ειδικές ενέργειες

2.2.1. **Κοινοτικό δίκτυο ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ στον τομέα της λειτουργικής αποκατάστατης (A.I.L.E. I)**

Δημιουργία δικτύου **ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ αποτελούμενου από κέντρα λειτουργικής επαναπροσαρμογής (A.I.L.E. I)** βάσει καθορισμένων και μελετημένων κριτηρίων. Τι δίκτυο αυτό έχει ως καθήκον τη διευκόλυνση των ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειριών όσον αφορά τις αρχές και τα κριτήρια που διέπουν τη συνεκτική και πλήρη λειτουργική επαναπροσαρμογή (έγκαιρες, σφαιρικές, συνεχείς και διεπιστημονικές παρεμβάσεις ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες).

Οι A.I.L.E. εκπροσωπούνται στις συνεδριάσεις του δικτύου από εργαζόμενους επαγγελματικά με πλήρη απασχόληση στον τομέα της επαναπροσαρμογής.

2.2.2. **Κοινοτικό δίκτυο ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (A.I.L.E. II)**

Δημιουργία δικτύου **ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ στον τομέα της εκπαίδευσης** (A.I.L.E. II) βάσει συγκεκριμένων και μελετημένων κριτηρίων. Το ενλόγω δίκτυο έχει ως καθήκον τη διευκόλυνση των ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειριών για την προσχολική πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια, ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση και για τη συνεχή κατάρτιση.

Το δίκτυο αυτό συνεχίζει την εφαρμογή του προγράμματος ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στα κανονικά σχολεία (87/C22/01), του ψηφίσματος 90/C162/C2 σχετικά με την ένταξη των παιδιών και των νέων με ειδικές ανάγκες στα κανονικά εκπαιδευτικά συστήματα.

2.2.3. **Κοινοτικό δίκτυο ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και της απασχόλησης (A.I.L.E. III)**

Συγχώνευση του δικτύου κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης και του δικτύου Πρότυπων Τοπικών Δραστηριοτήτων στον τομέα της οικονομικής ένταξης (AML II) του πρώτου προγράμματος HELIOS, και δημιουργία νέου δικτύου **ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και της απασχόλησης (A.I.L.E. III)**, βάσει συγκεκριμένων και μελετημένων κριτηρίων. Το δίκτυο αυτό έχει ως καθήκον τη διευκόλυνση των ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειρίας όσον αφορά τις αρχές και τα κριτήρια που διέπουν την επαγγελματική κατάρτιση και την απασχόληση, κυρίως για θέματα όπως ο προσανατολισμός και η αξιολόγηση, η κατάρτιση σε θέματα καινοτομίας, η απασχόληση, η προστατευόμενη απασχόληση (κυρίως προστατευόμενα εργαστήρια) και η μετάβαση σε απασχόληση σε κανονικό περιβάλλον εργασίας, καθώς και η προσαρμογή των θέσεων εργασίας και η αξιολόγηση της ικανότητας προς εργασία.

Το δίκτυο αυτό συνεχίζει την εφαρμογή της σύστασης 86/379/ΕΟΚ και των συμπερασμάτων 89/C173/01 σχετικά με την απασχόληση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην Κοινότητα και συμβάλλει στην εφαρμογή του Κοινοτικού Χάρτη θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων.

Η Επιτροπή των Ε.Κ. ενθαρρύνει την προώθηση "ευρωπαϊκού κώδικα καλής πρακτικής" όσον αφορά την ένταξη στην αγορά εργασίας, ο οποίος καταρτίστηκε σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

2.2.4. **Κοινοτικό δίκτυο ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ στον κοινωνικό τομέα (AILE IV)**

Μετατροπή του δικτύου Προτύπων Τοπικών Δραστηριοτήτων στον τομέα της κοινωνικής ένταξης (AML III) του πρώτου προγράμματος HELIOS σε δίκτυο **ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ** στον κοινωνικό τομέα (AILE IV), βάσει συγκεκριμένων και μελετημένων κριτηρίων. Το δίκτυο αυτό έχει ως καθήκον τη διευκόλυνση των ανταλλαγών πληροφοριών και εμπειρίας και την προώθηση όσο το δυνατόν περισσότερο αυτόνομης και ανεξάρτητης προσωπικής ζωής καθώς και κανονικής κοινωνικής ζωής, κυρίως στους τομείς των δικαιωμάτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, της συμμετοχής τους στην κοινωνική ζωή, της πρόσβασης στην κατοικία, στη ζωή της πόλης και στα μεταφορικά μέσα, της κατάργησης των αρχιτεκτονικών και ψυχολογικών εμποδίων καθώς και της πρόσβασης στην επικοινωνία.

Ανταλλαγές εμπειριών στους τομείς της προσπελασιμότητας των δημοσίων κτιρίων (συμπεριλαμβανομένων των χώρων πολιτιστικών εκδηλώσεων και αναψυχής), της διαμόρφωσης ιδιωτικών κατοικιών (συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού και της κατ' οίκον βοήθειας που καθιστούν δυνατή την ανεξάρτητη διαβίωση σε προσωπική κατοικία) και της παρακολούθησης των θεμάτων που αφορούν την κινητικότητα και τη μεταφορά των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

3. ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ Η/Υ, HANDYNET

3.1 Γενικοί όροι και τρόπος συμμετοχής των εθνικών κέντρων συντονισμού της συλλογής στοιχείων και των εθνικών κέντρων πληροφόρησης και παροχής συμβουλών.

Τα εθνικά κέντρα συντονισμού της συλλογής στοιχείων έχουν ως αποστολή τη διαβίβαση σε κεντρικό εξυπηρετητή στοιχείων που συλλέγονται σε εθνικό επίπεδο και αφορούν τους διάφορους τομείς της ένταξης και, ανάλογα με την περίπτωση, τις εμπορικές ή μη εμπορικές οργανώσεις και τις ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις στα αντίστοιχα κράτη μέλη.

Τα εθνικά κέντρα πληροφόρησης και παροχής συμβουλών έχουν ως αποστολή την πληροφόρηση και την παροχή συμβουλών στις ομάδες ατόμων με ειδικές ανάγκες καθώς και στους εργαζόμενους επαγγελματικά στο χώρο αυτό που συμμετέχουν στην κοινωνικοοικονομική διαδικασία επαναπροσαρμογής τους βάσει στοιχείων που παρέχονται σε κοινοτικό επίπεδο.

3.2 Ειδικές ενέργειες

Συνέχιση της ανάπτυξης της μονάδας για τα τεχνικά βοηθήματα, συλλογή πληροφοριών που αφορούν προϊόντα και εμπορικές και μη εμπορικές οργανώσεις σε σχέση με τα προϊόντα αυτά και καταγραφή των νομοθετικών ρυθμίσεων σχετικά με τα ενλόγω προϊόντα.

Επέκταση του συστήματος HANDYNET με τη δημιουργία νέων μονάδων που αφορούν την απασχόληση και την κατάρτιση, τον αθλητισμό, τη δημιουργικότητα, τον τουρισμό και άλλες δραστηριότητες αναψυχής, τη βιβλιογραφία των ερευνητικών εργασιών, την τεκμηρίωση, πολύγλωσσο θησαυρό και στατιστικά στοιχεία.

Πραγματοποίηση θετικών ενεργειών και ενεργειών πρόβλεψης για την προώθηση της προσαρμογής των νέων τεχνολογιών στις ανάγκες των μειονεκτούντων ατόμων και για την ενθάρρυνση της έρευνας.

Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 100% (για την εξασφάλιση της ευρωπαϊκής διάστασης του συστήματος).

4. - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΜΚΟ

4.1. Γενικοί όροι και τρόπος συνεργασίας με την Επιτροπή.

4.1.1 Η Επιτροπή των Ε.Κ. ενισχύει τη συνεργασία κυρίως με τις ΜΚΟ (ΟΝG) με ευρεία αντιπροσώπευση σε ευρωπαϊκή διάσταση.

4.1.2 Η συμμετοχή των ευρωπαϊκών ΜΚΟ (EURAS)(*) πραγματοποιείται σε διάφορα επίπεδα και έχει ως προϋπόθεση την τήρηση των κριτηρίων αντιπροσωπευτικότητας στο πλαίσιο της Κοινότητας:

- σε πρώτο επίπεδο, οι EURAS εκπροσωπούνται στα δώδεκα κράτη μέλη, είναι αρμόδιες για κάθε είδος μειονεξίας ή ειδικευμένες στα κυριότερα προβλήματα ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

- σε δεύτερο επίπεδο, οι EURAS ασχολούνται με μία μειονεξία ή ένα ειδικό πρόβλημα ένταξης σε πολλά κράτη μέλη. Οι οργανώσεις αυτές καλούνται να ενώσουν τις προσπάθειές τους και να ζητήσουν την εκπροσώπησή τους στο πρώτο επίπεδο σύνδεσης από ΜΚΟ που εκπροσωπεί το αντίστοιχο είδος μειονεξίας ή προβλήματος ένταξης.

Η Επιτροπή καλεί τις EURAS που συμετέχουν στο πρόγραμμα HELIOS να συγκροτήσουν εθνική επιτροπή σε κάθε κράτος μέλος, που θα περιλαμβάνει τις διάφορες εθνικές ενώσεις που εκπροσωπούν άτομα με ένα είδος μειονεξίας ή προβλήματος ένταξης.

(*) Το αρκτικόλεξο EURAS παραμένει το ίδιο σε όλες τις κοινοτικές γλώσσες καθώς και στον ενικό και πληθυντικό.

4.2. Ειδικές ενέργειες

Κατάρτιση, κάθε χρόνο, προγράμματος δραστηριοτήτων που είναι δυνατόν να επιλεγούν για να λάβουν χρηματοδοτική υποστήριξη από την Επιτροπή και ανάλογη γνωμοδότηση για την προτεραιότητα των ενλόγω δραστηριοτήτων.

Οργάνωση **Καινοτόμων Θεματικών Ενεργειών Αποκαταστάσης (AIR)**(*) σε όλους του τομείς που αφορούν την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες, δηλαδή την έγκαιρη πρόληψη και παροχή βοήθειας, τη λειτουργική αποκαταστάση, την ένταξη σε κανονικά σχολεία και την κατάρτιση, την επαγγελματική ένταξη και κατάρτιση και την απασχόληση, τις νέες τεχνολογίες, την αυτόνομη διαβίωση, την πρόσβαση στις πολιτιστικές εκδηλώσεις, τη δημιουργικότητα, τον αθλητισμό, την αναψυχή και τον τουρισμό, τις οικογένειες των ατόμων με ειδικές ανάγκες και τους ηλικιωμένους με ειδικές ανάγκες, την κοινωνική, οικονομική και νομική προστασία. Αυτές οι Καινοτόμες Θεματικές Ενέργειες Αποκαταστάσης (AIR) πραγματοποιούνται μέσω διασκέψεων, σεμιναρίων, εκπαιδευτικών επισκέψεων, κύκλων κατάρτισης και άλλων δραστηριοτήτων συνεργασίας με ευρωπαϊκή διάσταση, βάσει ετήσιων θεμάτων.

Πληροφόρηση των εθνικών ενώσεων στα κράτη μέλη και των άλλων ευρωπαϊκών ΜΚΟ στον αντίστοιχο τομέα δραστηριοτήτων όσον αφορά τις ενέργειες που αναλαμβάνονται σε κοινοτικό επίπεδο.

Παροχή συμβουλών προς την Επιτροπή των Ε.Κ., εφόσον το ζητήσει η ίδια, σχετικά με τα τεχνικά θέματα που συνδέονται με το αντίστοιχο ειδικό είδος μειονεξίας ή προβλήματος ένταξης.

Υποβολή ετήσιας έκθεσης σχετικά με τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν και οι οποίες έχουν ευρωπαϊκή διάσταση.

Η Επιτροπή των Ε.Κ. συμμετέχει στα έξοδα συντονισμού και πραγματογνωμοσύνης των ευρωπαϊκών ΜΚΟ (EURAS) σε πρώτο επίπεδο.

Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 50% για τις συνεδριάσεις των εθνικών επιτροπών των EURAS, τις διασκέψεις, σεμινάρια, εκπαιδευτικές επισκέψεις, κύκλους κατάρτισης και άλλες δραστηριότητες συνεργασίας με ευρωπαϊκή διάσταση, και έως 100% για τα έξοδα συντονισμού και πραγματογνωμοσύνης των ΜΚΟ (EURAS) σε πρώτο επίπεδο.

(*) Το αρκτικόλεξο A.I.R. (που προφέρεται ["ΣΙR"] παραμένει το ίδιο σε όλες τις κοινοτικές γλώσσες καθώς και στον ενικό και πληθυντικό.

5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ

Ενέργειες και εκστρατείες ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και των μέσων μαζικής ενημέρωσης με ευρεία διάδοση των πληροφοριών όσον αφορά τα προβλήματα ένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Η Επιτροπή των Ε.Κ. συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης με διοργάνωση διαγωνισμών, απονομή ετήσιων βραβείων στις πρότυπες πραγματοποιήσεις στους διάφορους τομείς που αφορούν την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες καθώς και με δραστηριότητες στο πλαίσιο των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Οι πρότυπες πραγματοποιήσεις στις οποίες απονέμεται βραβείο, παρουσιάζονται σε διάσκεψη-έκθεση.

Η Επιτροπή υποστηρίζει την ετήσια διοργάνωση, σε εθνικό επίπεδο, ενημερωτικών συνεδριάσεων για όλους τους συμμετέχοντες στο HELIOS II.

Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 100%

6. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Η Επιτροπή οργανώνει κύκλους κατάρτισης στην Κοινότητα υπέρ των εθνικών και κοινοτικών υπαλλήλων καθώς και των εκπροσώπων των οργανώσεων των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των δικτύων.

7. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Για την εφαρμογή των ανωτέρω ειδικών ενεργειών οι συμμετέχοντες στο HELIOS II καταβάλλουν ιδιαίτερες προσπάθειες για:

- την πρόληψη και την έγκαιρη βοήθεια για την αποφυγή της εμφάνισης ή της ανάπτυξης μειονεξιών, ανικανοτήτων ή ανεπαρκειών,
- τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες των ατόμων με ειδικές ανάγκες, οι γυναίκες με ειδικές ανάγκες και οι ηλικιωμένοι με ειδικές ανάγκες,
- την προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης των γυναικών με ειδικές ανάγκες,
- την κατάρτιση των συμμετεχόντων, των εργαζομένων επαγγελματικά στο χώρο αυτό και των εθελοντών, στις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ένταξης,
- τα άτομα με ιδιαίτερες ευθύνες όσον αφορά τη φροντίδα παιδιών, εφήβων ή ενηλίκων με ειδικές ανάγκες.

8. **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΑΜΕΣΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ**

Με την πρωτοβουλία HORIZON αναπτύχθηκαν συνδυασμένες προσπάθειες κυρίως στον τομέα της επαγγελματικής αποκαταστάσης και της απασχόλησης καθώς και στον τομέα της χρησιμοποίησης των νέων τεχνολογιών με την πρωτοβουλία TIDE.

9. **- ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ**

Μελέτες, παροχή συμβουλών και τεχνική υποστήριξη που είναι απαραίτητες για την επεξεργασία προτάσεων ή για την παροχή τεχνικής υποστήριξης στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 100%.

10. **- ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ 2-5**

Συνεργασία με εξωτερικούς εμπειρογνώμονες οι οποίοι θα επικουρούν την Επιτροπή των Ε.Κ. για το συντονισμό, την οργάνωση και την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στα σημεία 2-5.

Ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας: έως 100%.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ HELIOS II (1992-1996)

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΣΚΕΛΟΣ 1 : ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

1. **Τίτλος δράσης**
Κοινοτικές ενέργειες υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες - πρόγραμμα

HELIOS II

2. **Κονδύλια του προϋπολογισμού**
B3-4102 B8-3502 B3-1000

3. **Νομική βάση**
Το τρίτο πρόγραμμα δράσης HELIOS II (1992-1996) προβλέπει την ανάπτυξη συνεκτικής και σφαιρικής πολιτικής σε κοινοτικό επίπεδο υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία από τις δραστηριότητες του προηγούμενου προγράμματος (βλ. απόφαση 231/88/ΕΟΚ του Συμβουλίου).

4. **Περιγραφή της δράσης**
- Οργάνωση 4 δικτύων Καινοτόμων Ενεργειών Τοπικής Ένταξης και Ανταλλαγών (A.I.L.E.) σε συνεργασία με τα κράτη μέλη όσον αφορά τη λειτουργική επαναπροσαρμογή, τη σχολική και πανεπιστημιακή ένταξη, την απασχόληση και την επαγγελματική κατάρτιση καθώς και την προώθηση της αυτόνομης διαβίωσης.
- Επιδοτήσεις για εξωτερικές δραστηριότητες ευρωπαϊκής συνεργασίας, συντονισμού και πραγματογνωμοσύνης των ΜΚΟ.
- Ανάπτυξη της λειτουργίας του ηλεκτρονικού συστήματος πληροφοριών HANDYNET στο πλαίσιο της μονάδας "μέσα τεχνικής υποστήριξης" και επέκταση προς άλλες μονάδες (βιβλιογραφία της έρευνας απασχόληση-κατάρτιση, δημιουργικότητα, αθλητισμός και τουρισμός)· κάλυψη της ευρωπαϊκής διάστασης του συστήματος.
- Οργάνωση ειδικών ενεργειών κατάρτισης στην Κοινότητα, για εθνικούς και κοινοτικούς υπαλλήλους καθώς και εκπροσώπους των ΜΚΟ και των δικτύων.
- Προώθηση της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης μέσω προγράμματος ετήσιων βραβείων για πρότυπα σχέδια σε διάφορους τομείς και ειδικές δράσεις σε συνεργασία με τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης. Ευρύτερη διάδοση των πληροφοριών.
- Μελέτες και άλλες δραστηριότητες τεχνικής βοήθειας κυρίως για την προπαρασκευή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση πολιτικών πρωτοβουλιών.
- Συντονισμός, παρότρυνση και αξιολόγηση από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες των δραστηριοτήτων που προαναφέρθηκαν.

5. Ταξινόμηση της δαπάνης ή των εσόδων

5.1 Μη υποχρεωτικές δαπάνες

5.2 Διαχωριζόμενες πιστώσεις για το κονδύλιο B3-4102
Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις για τα κονδύλια B8-3502 B3-1000

5.3 Τύποι προβλεπόμενων εσόδων: ουδείς

6. Ποια είναι η φύση της δαπάνης ή των εσόδων

- Δαπάνες έως 100% (για εκτέλεση δραστηριοτήτων στο πλαίσιο των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών)
- Επιδοτήσεις για τη συγχρηματοδότηση από κοινού με άλλες πηγές του δημόσιου και/ή ιδιωτικού τομέα.
- Συμβάσεις μελετών και συμβούλων
- Έξοδα για σεμινάρια, τεκμηρίωση, δημοσιεύσεις και γραμματεία.
- Οδοιπορικά, έξοδα διαμονής και αμοιβές για τις ειδικές ενέργειες κατάρτισης.

7. Δημοσιονομική επίπτωση επί των πιστώσεων παρέμβασης (Μέρος Β του προϋπολογισμού)

7.1 Αναφέρατε τον τρόπο υπολογισμού του συνολικού κόστους της δράσης (βλ. παραρτήματα 1 - 2)

<u>1992-1996): 47.3 MECU</u>
46.3 MECU : B3-4102 B8-3502 (μίνι προϋπολογισμός)
1 MECU : B3-1000

<u>Συνολικές δαπάνες το 1992: 8.55 MECU</u>

6,707 MECU: B3-4102
1,693 MECU: B8-3502 (μίνι-προϋπολογισμός)
0,150 MECU: B3-1000

α) Δίκτυα Καινοτόμων Ενεργειών Τοπικής Ένταξης και Ανταλλαγών (A.I.L.E) σε συνεργασία με τα κράτη μέλη
2,1 MECU

β) Προώθηση της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης
0,5 MECU

γ) Σύστημα HANDYNET
1,9 MECU

δ) Συνεργασία με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις
3,15 MECU

ε) Κύκλοι κατάρτισης
0,3 MECU

στ) Μελέτες και τεχνική βοήθεια
0,8 MECU

Προβλέπεται αύξηση +8% για το 1992 και ετήσια αύξηση + 5% για την περίοδο 1993-1996 στα κονδύλια του προϋπολογισμού B3-4102 (και 0,015 MECU για το 1992 και 0,025 MECU ετησίως για την περίοδο 1993-1996 στο κυνδύλιο B3-1000).

1) Η ποσοστιαία αύξηση είναι μεγαλύτερη για το 1992 που αποτελεί και το συνδετικό κρίκο για την εφαρμογή του νέου προγράμματος.

   Προβλέπεται κυρίως η σταδιακή εφαρμογή των δραστηριοτήτων των τεσσάρων δικτύων AILE και του συστήματος HANDYNET. Εξάλλου, η οικονομική ενίσχυση για τη συνεργασία με τις ΜΚΟ θα μειωθεί ελαφρώς σε σύγκριση με το 1991 (χωρίς, ωστόσο, να ληφθούν υπόψη οι επιδοτήσεις προς τα νέα γερμανικά κρατίδια, το 1991) ώστε να μην αυξηθεί η απόκλιση μεταξύ των αιτήσεων για ενίσχυση και των διαθέσιμων πιστώσεων. Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός για τη διάδοση των πληροφοριών σε εθνικό επίπεδο, καθώς και για τις νέες ειδικές δράσεις, θα αυξηθεί σημαντικά.

Συνολική αύξηση για το 1992 : 0,515 MECU (ποσοστιαία: + 8%)
Αύξηση κατά τομέα δραστηριοτήτων :

I. Δίκτυα των A.I.L.E.

Ποσοστό πληθωρισμού	+ 82.000 ECU	+ 4%
Σταδιακή εφαρμογή των δραστηριοτήτων:	+ 32.000 ECU	- 1,6%
ΣΥΝΟΛΟ	+ 50.000 ECU	+ 2,4%

II. HANDYNET :

Ποσοστό πληθωρισμού:	+ 74.000 ECU	+ 4%
Πολύγλωσσος θησαυρός, τεκμηρίωση και εφαρμογή:	+ 24.000 ECU	- 1,3%
ΣΥΝΟΛΟ	+ 50.000 ECU	+ 2,7%

III. Συνεργασία με τις EURAS (A.I.R.)

Ποσοστό πληθωρισμού:	+140.000 ECU	+ 4%
Μείωση της συνεργασίας στη βάση των ετήσιων θεμάτων (λαμβάνοντας υπόψη τα νέα γερμανικά κρατίδια το 1992:	+510.800 ECU	- 14,5%
ΣΥΝΟΛΟ	-370.000 ECU	- 10,5%

IV. Προώθηση της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και διάδοση των πληροφοριών

Ποσοστό πληθωρισμού:	+ 15.200 ECU	+ 4%
Διάδοση πληροφοριών:	+104.800 ECU	+28%
ΣΥΝΟΛΟ:	+120.000 ECU	+32%

V. Ειδικές ενέργειες στον τομέα της κατάρτισης

Ενέργειες όσον αφορά την κατάρτιση:	+200.000 ECU	
Διασκέψεις προπαρασκευής και αξιολόγησης:	+100.000 ECU	
	+300.000 ECU	
IV. Άλλες δραστηριότητες:	+365.000 ECU	+ 55,3%
ΣΥΝΟΛΟ	+515.000 ECU	+ 8%

2) Από το 1993 έως το 1996, η ετήσια αύξηση (μειωμένη σε 5%) θα επιτρέψει την επέκταση του HANDYNET στις μονάδες απασχόληση και κατάρτιση, στις μονάδες αθλητισμός, δημιουργικότητα και τουρισμός και στη βιβλιογραφία έρευνας. Επίσης, θα επιτρέψει τη δημιουργία και τη σταδιακή επέκταση προς τα εξωτερικά δίκτυα πληροφόρησης με τις A.I.L.E. και τη χρηματοδότηση των σχεδίων σε συνεργασία με τις M.K.O. Τέλος, θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις δραστηριότητες αξιολόγησης των συγκεκριμένων στόχων και των δεικτών αποτελεσματικότητας.

Συνολική αύξηση : +5% (μέσο ετήσιο ποσοστό)

7.2 Αναφέρατε τη συμμετοχή του "μίνι προϋπολογισμού" στο συνολικό κόστος της δράσης. Εξηγείστε τον τρόπο υπολογισμού.

- προσωπικό	1.456.000	ECU
- δημοσιεύσεις/πληροφορίες	-	
- υποδομή:	-	
- άμεση	40.000	ECU
- κατ'αναλογία ποσοστό	157.000	ECU
- άλλα	40.000	ECU

8. Ποιοί είναι οι μηχανισμοί που προβλέπονται στην πρόταση δράσης για την αποφυγή περιπτώσεων εξαπάτησης;
Έλεγχος λογαριασμών και τιμολογίων.

ΣΚΕΛΟΣ 2 : ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

1. Προσωπικό που απαιτείται για την εκτέλεση του προγράμματος:

ΓΔ V	επί του παρόντος	απαιτούμενο συμπληρωματικό προσωπικό
	3 A	1 A
	2 B	1 B
	2 C	1 C
	1 END	

Οι συμπληρωματικές αυτές θέσεις απασχόλησης πρέπει να καλυφθούν στο πλαίσιο του προγραμματισμού των πόρων για το υπό εξέταση έτος.

2. Αναγκαίες πιστώσεις λειτουργίας

p.m.
- συνεδριάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την κοινωνική και οικονομική ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες HELIOS, τριμερής Ομάδα Σύνδεσης HELIOS (A 2510)
- συνεδριάσεις των ομάδων "Σχολική Ένταξη" HELIOS, της ομάδας "απασχόληση", της ομάδας "κινητικότητα και μεταφορά", της ομάδας "τεχνικός συντονισμός HANDYNET - HELIOS", της ομάδας "αξιολόγηση" και της ομάδας "διαλόγος HELIOS" (A 2500)

ΣΚΕΛΟΣ 3: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΣ - ΑΠΟΔΟΣΗ

1. **Στόχοι και συνοχή με το δημοσιονομικό προγραμματισμό**
   Το πρόγραμμα δράσης HELIOS II καλύπτει περίοδο πέντε ετών (1992-1996).
   Το συνολικό ποσό των 47,3 MECU, εκ των οποίων 46,3 MECU για τα κονδύλια B3-4102 και B8-3502, αντιστοιχεί στο δημοσιονομικό προγραμματισμό για την περίοδο αυτή.

2. **Αιτιολόγηση της δράσης:**

   Τα 30 εκατομμύρια περίπου ατόμων με ειδικές ανάγκες (10% του πληθυσμού) αντιπροσωπεύουν μια από τις πλέον παραμελημένες κοινωνικές ομάδες της Κοινότητας. Το οικονομικό πλαίσιο και το πλαίσιο του κόσμου της εργασίας που αποβαίνουν όλο και πιο ανταγωνιστικά λόγω της μεγάλης εσωτερικής αγοράς καθώς και λόγω των συνεχών και ταχέων τεχνικών εξελίξεων, απαιτούν κοινοτική δράση με διάρκεια και ένταση προς όφελος των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

3. **Παρακολούθηση και αξιολόγηση της δράσης**

Η Συμβουλευτική Επιτροπή και η Ομάδα Σύνδεσης HELIOS που αποτελείται από τους κυβερνητικούς εκπροσώπους, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και τους κοινωνικούς εταίρους, συνέρχονται κατ'αρχήν τρεις φορές το χρόνο για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του προγράμματος HELIOS II. Θα συσταθεί ομάδα εργασίας "αξιολόγηση" κατόπιν συμφωνίας με την Ομάδα Σύνδεσης. Ένας εξωτερικός οργανισμός θα καταρτίσει έκθεση αξιολόγησης στο τέλος του προγράμματος HELIOS II.

4. Προώθηση της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης μέσω προγράμματος ετήσιων βραβείων για πρότυπα σχέδια στους διάφορους τομείς και ειδικές δραστηριότητες σε συνεργασία με τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης. Διάδοση των πληροφοριών σε εθνικό επίπεδο.

5. Οργάνωση ειδικών δράσεων κατάρτισης στην Κοινότητα, με συμμετοχή εθνικών δημοσίων υπαλλήλων, κοινοτικών υπαλλήλων και εκπροσώπων των ΜΚΟ και των δικτύων.

1. <u>Χρονοδιάγραμμα των ενεργειών</u>

   1) Το έτος 1992 πρέπει να θεωρείται ως συνδετικός κρίκος για την εφαρμογή του προγράμματος HELIOS II. Η εφαρμογή των δραστηριοτήτων των δικτύων των A.I.L.E. βάσει των ετήσιων θεμάτων, η επέκταση του συστήματος HANDYNET και η εντατικοποίηση της συνεργασίας με τις ΜΚΟ στη βάση των ετήσιων θεμάτων πρωταρχικής σημασίας θα αρχίσει ουσιαστικά στις αρχές του 1993. Από το 1992 θα πραγματοποιηθούν ειδικές ενέργειες όσον αφορά την κατάρτιση για δημοσίους υπαλλήλους και εκπροσώπους των ΜΚΟ και των δικτύων.

   2) Για την περίοδο 1993-1996:

      - Το δίκτυο των A.I.L.E. : από το 1993 θα αυξηθεί ο αριθμός των διασκέψεων και των ετήσιων σεμιναρίων. Ο αριθμός των εκπαιδευτικών επισκέψεων και των κύκλων κατάρτισης θα αυξηθεί επίσης. Δημιουργία εξωτερικών δικτύων: από τις αρχές του 1993:

- Επέκταση του συστήματος HANDYNET
  Δημιουργία της μονάδας απασχόληση/κατάρτιση: αρχές 1993.
  Δημιουργία της μονάδας αθλητισμός (αρχές 1992),
  δημιουργικότητα και τουρισμός: αρχές 1993.
  Δημιουργία της βιβλιογραφίας έρευνας: αρχές 1994.
  Δημιουργία του πολύγλωσσου θησαυρού όρων: αρχές 1992.
  Στατιστικές: από τις αρχές 1993.

- Συνεργασία με τις ΜΚΟ στη βάση των ετήσιων θεμάτων.
  Ανάπτυξη της διαδικασίας χορήγησης επιδοτήσεων στη βάση των ετήσιων θεμάτων πρωταρχικής σημασίας: από το 1993.

2. Αιτιολόγηση της δράσης

Τα 30 εκατομμύρια περίπου ατόμων με ειδικές ανάγκες (10% του πληθυσμού) αντιπροσωπεύουν μια από τις πλέον παραμελημένες κοινωνικές ομάδες της Κοινότητας. Το οικονομικό πλαίσιο και το πλαίσιο του κόσμου της εργασίας που αποβαίνουν όλο και πιο ανταγωνιστικά λόγω της μεγάλης εσωτερικής αγοράς καθώς και λόγω των συνεχών και ταχέων τεχνικών εξελίξεων, απαιτούν κοινοτική δράση με διάρκεια και ένταση προς όφελος των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Οι δείκτες αποτελεσματικότητας είναι οι εξής:

- Τα δίκτυα των A.I.L.E.:
  Οι δραστηριότητες των 4 δικτύων των A.I.L.E. αφορούν την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών μεταξύ των προτύπων σχεδίων καινοτόμου χαρακτήρα και είναι οργανωμένες στη βάση των ετήσιων θεμάτων πρωταρχικής σημασίας. Ο συγκεκριμένος στόχος που πρέπει να υλοποιηθεί είναι ότι, κατά τη διάρκεια του προγράμματος, θα μπορεί κάθε AILE να συμμετέχει ενεργά στην προετοιμασία των εκπαιδευτικών επισκέψεων, των κύκλων κατάρτισης, των σεμιναρίων και της ετήσιας διάσκεψης η οποία θα αναφέρται σε ετήσιο θέμα πρωταρχικής σημασίας. Επίσης, όλες οι A.I.L.E. να μπορούν να συμμετέχουν κάθε χρόνο σε μία τουλάχιστον ετήσια διάσκεψη. Παράλληλα, προγραμματίζεται να καλείται κατά τη διάρκεια του προγράμματος τουλάχιστον κάθε εταίρος του εξωτερικού δικτύου σε μια δραστηριότητα των δικτύων A.I.L.E.

- HANDYNET:

  Ο συγκεκριμένος στόχος που πρέπει να υλοποιηθεί είναι να μπορεί κατά τη διάρκεια του προγράμματος, κάθε άτομο με ειδικές ανάγκες ή η οργάνωσή του στην Κοινότητα, να έχει πρόσβαση στο σύστημα HANDYNET για να λαμβάνει δωρεάν πληροφορίες σε μια από τις επίσημες γλώσσες όσον αφορά τα μέσα τεχνικής υποστήριξης που διατίθενται στην ευρωπαϊκή αγορά.

  Παράλληλα, προβλέπεται να δημιουργηθεί λειτουργική βάση δεδομένων σχετικά με την απασχόληση και την κατάρτιση, τον αθλητισμό, τη δημιουργικότητα, τον τουρισμό και τη βιβλιογραφία έρευνας, στην οποία θα έχουν πρόσβαση τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

- Συνεργασία με τις ΜΚΟ: αποδείχθηκε σκόπιμο να αυξηθεί ο προϋπολογισμός για τη συνεργασία με τις ΜΚΟ λαμβανομένης υπόψη της σημαντικής αύξησης των καινοτόμων δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών σε κοινοτικό επίπεδο στους διάφορους πρωταρχικής σημασίας τομείς του προγράμματος HELIOS. Ο συγκεκριμένος στόχος θα είναι η προώθηση, βάσει των ετήσιων θεμάτων A.I.R., των δραστηριοτήτων εξωτερικής συνεργασίας σε κάθε σημαντικό τομέα του τύπου μειονεξίας ή προβλήματος ένταξης.

- Ειδικές ενέργειες για την κατάρτιση: ο συγκεκριμένος στόχος που πρέπει να υλοποιηθεί είναι να συμμετέχουν ετησίως οι δημόσιοι υπάλληλοι από κάθε κράτος μέλος και οι εκπρόσωποι από κάθε αντιπροσωπευτική EUR-AS και των δυκτίων, σε ειδική ενέργεια κατάρτισης, σε κύκλο κατάρτισης διάρκειας 4 έως 6 εβδομάδων σε άλλο κράτος μέλος.

3. <u>Παρακολούθηση και αξιολόγηση της δράσης</u>

Η Συμβουλευτική Επιτροπή και η Ομάδα Σύνδεσης HELIOS που αποτελείται από τους κυβερνητικούς εκπροσώπους, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και τους κοινωνικούς εταίρους, συνέρχονται κατ'αρχήν τρεις φορές το χρόνο για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εφαρμογής του προγράμματος HELIOS II. Εξ αλλου, μια ομάδα διαλογου με εκπροσώπους των μη κυβερνιτικών οργανώσεων συνέρχονται δύο φορές το χρόνο. θα συσταθεί ομάδα εργασίας "αξιολόγηση". Ένας εξωτερικός οργανισμός θα καταρτίσει έκθεση αξιολόγησης στο τέλος του προγράμματος HELIOS II.
Η ομάδα εργασίας "αξιολόγηση" θα καλείται να εξετάζει σε ετήσια βάση την πραγματοποίηση των συγκεκριμένων στόχων και των δεικτών αποτελεσματικότητας οι οποίοι αναφέρθηκαν στο σημείο 2 "αιτιολόγηση της δράσης".

ΤΟ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΛΗΦΘΕΙΣΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΧΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Παράρτημα 1

B3-4102

ΑΝΑΛΗΦΘΕΙΣΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΠΛΗΡΩΜΕΣ						
			1991	1992	1993	1994	1995	1996
1.Συμβατικές υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν προ του 1991 και πρόκειται να διακανονισθούν με νέες πιστώσεις πληρωμών			2,5	0,563	0,2	0,137	-	-
2.Πιστώσεις υποχρεώσεων(1) εκ μεταφοράς από το 1990		-	-	-	-	-	-	-
3.Πιστώσεις 1991		6,207	3,507	2,4	0,3	-	-	-
4.Πιστώσεις 1992		6,695	-	5,5	1	0,163	-	-
ΣΥΝΟΛΟ			6,007	8,463	7,8	6,9	7,359	7,907
5.Πιστώσεις 1993		7,059	-	-	6,3	0,6	0,159	-
6.Πιστώσεις 1994		7,407	-	-	-	6	1	0,407
7.Πιστώσεις 1995		7,177	-	-	-	-	6,2	1
8.Πιστώσεις 1996		8,175	-	-	-	-	-	6,5
(1) ή που αναδιατάθηκαν και πρόκειται να διακανονισθούν με νέες πιστώσεις πληρωμών		ΠΥ	1,693	1,837	1,9	2	2,1	2,2
B8-3502		ΠΠ	1,693	1,837	1,9	2	2,1	2,2
B3-1000		ΠΥ	0,135	0,150	0,175	0,2	0,225	0,25
		ΠΠ	0,135	0,150	0,175	0,2	0,225	0,25
ΣΥΝΟΛΟ B3-4102	Πιστώσεις υποχρώσεων		8,035	8,682	9,134	9,607	10,102	10,625
B8-3502								

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ HELIOS II ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ HANDYNET, 1992-1996

	1991 (για πληροφόρηση)	1992	1993	1994	1995	1996	ΣΥΝΟΛΟ (1992-1996)
I- Δίκτυα Καινοτόμων Ενεργειών Τοπικής Ένταξης και Ανταλλαγών (A.I.L.E.)	2.050.000	2.100.000	2.213.000	2.331.000	2.454.000	2.584.000	11.682.000
II- Προώθηση της ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και διάδοση των πληροφοριών	380.000	532.000	559.000	587.000	515.000	648.000	2.942.000
III- Σύστημα HANDYNET	1.850.000	1.900.000	1.995.000	2.095.000	2.200.000	2.310.000	10.500.000
IV- Συνεργασία με τις ΜΚΟ στη βάση καινοτόμων θεματικών ενεργειών επαναπροσαρμογής (A.I.R.)	3.520.000	3.150.000	3.317.000	3.491.000	3.674.000	3.866.000	17.498.000
V- Ειδικές ενέργειες στον τομέα της κατάρτισης	-	400.000	420.000	441.000	463.000	488.000	2.212.000
VI- Μελέτες και τεχνική βοήθεια	235.000	600.000	630.000	662.000	695.000	729.000	3.316.000
εκ των οποίων	8.035.000	8.682.000	9.134.000	9.607.000	10.102.000	10.625.000	48.150.000
- Κεφάλαιο B3 4102 B8 3502 μικρός προϋπολογισμός	7.500.000	8.532.000	8.959.000	9.407.000	9.877.000	10.375.000	47.150.000
- Κεφάλαιο B3 1000	135.000	150.000	175.000	200.000	225.000	250.000	1.000.000
- Κεφάλαιο B3 4102 νέα γερμανικά κρατίδια	400.000						

ΔΕΛΤΙΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΜΕ
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ:

Το σχέδιο του κοινοτικού προγράμματος δράσης υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες HELIOS II 1992-1996

Αριθμός αναφοράς εγγράφου: V/1196/91

Η πρόταση :

1. Ο στόχος του κοινοτικού προγράμματος δράσης HELIOS αφορά την προώθηση της ένταξης στον τομέα της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής και οικονομικής ένταξης και της αυτόνομης διαβίωσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες, κυρίως με τις εξής ενέργειες:

- Συντονισμός, ανάληψη και παρότρυνση δραστηριοτήτων ανταλλαγής εμπειριών και πληροφοριών σε κοινοτικό επίπεδο.

- Συνέχιση, στο πλαίσιο του συστήματος πληροφόρησης και τεκμηρίωσης με χρήση Η/Υ HANDYNET, της συλλογής στοιχείων, της ενημέρωσης, της ανταλλαγής και διάδοσης των πληροφοριών που συγκεντρώνονται στα κράτη μέλη και έχουν σχέση με τα μέσα τεχνικής υποστήριξης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
  Το σύστημα HANDYNET θα επεκταθεί στους τομείς της κατάρτισης, της απασχόλησης, του τουρισμού και της αναψυχής.

- Συνεργασία με τις ευρωπαϊκές μη κυβερνητικές οργανώσεις (EUR-ONG).

Όσον αφορά την αρχή της επικουρικότητας, το πρόγραμμα HELIOS περιορίζεται στις ενέργειες ευρωπαϊκής διάστασης, κυρίως τις ενέργειες ανταλλαγής εμπειριών και πληροφοριών καθώς και στην ανάπτυξη λογισμικών συλλογής στοιχείων και πληροφόρησης σε κοινοτικό επίπεδο στις 9 γλώσσες της Κοινότητας.

Ο αντίκτυπος στις επιχειρήσεις:

2. Σε ποιόν θα έχει επιπτώσεις η πρόταση;
   Το πρόγραμμα HELIOS II δεν έχει άμεσες επιπτώσεις στους διάφορους κλάδους επιχειρήσεων. Ωστόσο, το σύστημα HANDYNET, που έχει ως στόχο μεγαλύτερη διαφάνεια στην ευρωπαϊκή αγορά μέσων τεχνικής υποστήριξης, θα έχει επιπτώσεις στον κλάδο αυτό ο οποίος, επί του παρόντος, χαρακτηρίζεται σε κάθε κράτος μέλος από την κυριαρχική θέση ορισμένων εθνικών επιχειρήσεων.

- Ο κλάδος των μέσων τεχνικής υποστήριξης για άτομα με ειδικές ανάγκες περιλαμβάνει κυρίως μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

- Η πλειονότητα των επιχειρήσεων στο κλάδο των μέσων τεχνικής υποστήριξης είναι εγκατεστημένες στο βόρειο τμήμα της Κοινότητας.

3. Οι επιχειρήσεις δεν χρειάζεται να λάβουν κανένα μέτρο για να συμμορφωθούν με την πρόταση.

4. Ποιά είναι τα οικονομικά αποτελέσματα που μπορεί να έχει η πρόταση;

- Το πρόγραμμα δράσης επιδιώκει να προωθήσει την απασχόληση των ατόμων με ειδικές ανάγκες, με την ανάπτυξη σφαιρικής κοινοτικής πολιτικής βασισμένης στις πιο αξιόλογες εμπειρίες και ενέργειες στα κράτη μέλη όσον αφορά την οικονομική ένταξη, την κατάρτιση και την επαγγελματική επαναπροσαρμογή.

- Δεν θα υπάρχουν άμεσες συνέπειες για τις επενδύσεις, τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και στην ανταγωνιστικότητά τους.

5. Η πρόταση δεν περιλαμβάνει ειδικά μέτρα για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

6. Διαβουλεύσεις :

Σχετικά με την πρόταση διεξήχθησαν διαβουλεύσεις με τους κυβερνητικούς εκπροσώπους, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις των ατόμων με ειδικές ανάγκες και τους κοινωνικούς εταίρους που συμμετέχουν στην Ομάδα Ομάδας Σύνδεσης HELIOS.

ISSN 0254-1483

COM(91) 350 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR **05**

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-91-450-GR-C

ISBN 92-77-76625-5

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
L-2985 Luxembourg